

Bærekrafts-undersøkelsen 2024

*Hvor er vi, og hvordan skal
vi komme dit vi må?*

Målgrupper og datagrunnlag

OM UNDERSØKELSEN RETTET MOT BEFOLKNINGEN

Antall intervju totalt i hele landet: 6.089

Metode: Webpanel | Intervju utført: 31. januar til 8. mars 2024

OM UNDERSØKELSEN RETTET MOT BEDRIFTER

Antall intervju totalt i hele landet: 1.718

Metode: Telefon | Intervju utført: 17. januar til 8. mars 2024

OM UNDERSØKELSEN RETTET MOT KOMMUNER

Antall intervju totalt i hele landet: 253

Metode: Webskjema | Intervju utført: 31. januar til 11. mars 2024

6 år til 2030

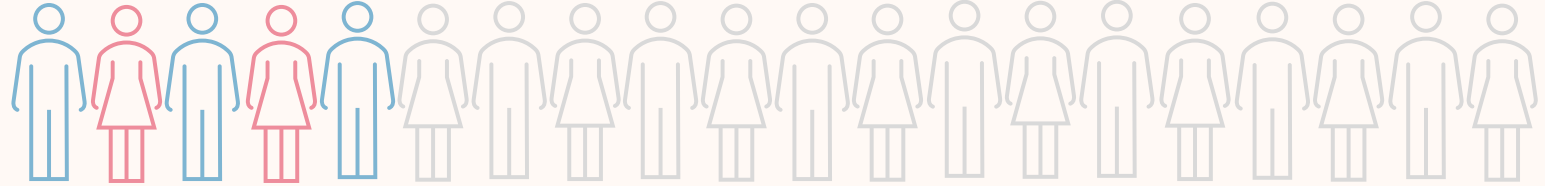

Holdninger

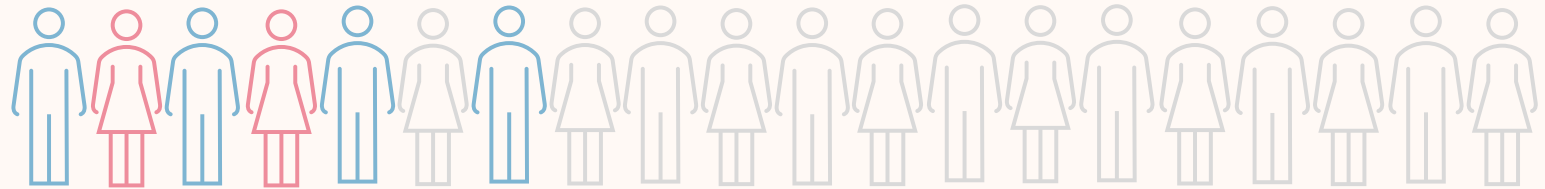
- Hvorfor er vi interesserte i befolkningens holdninger?
  - Verdier og erfaringer er viktige for fremtidige valg
  - Avveining av kostnader
  - Holdninger og etterspørsel
- Befolkningen er i utakt med resten av verden
- Er bærekraft et viktig satsningsområde for bedriftene?
- Hvem er pådriverne i bedriftene?

Hvor er vi?

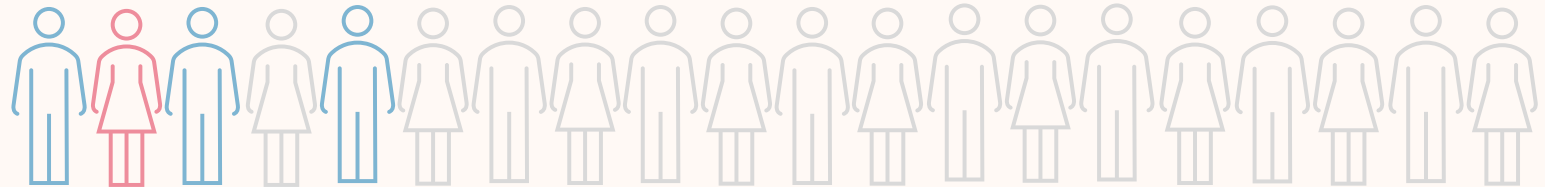
Andel enige
«Klimaendringene er i liten grad skapt av mennesker»

Andel enige
«Mitt eget forbruk har ingen betydning for klimaendringene»

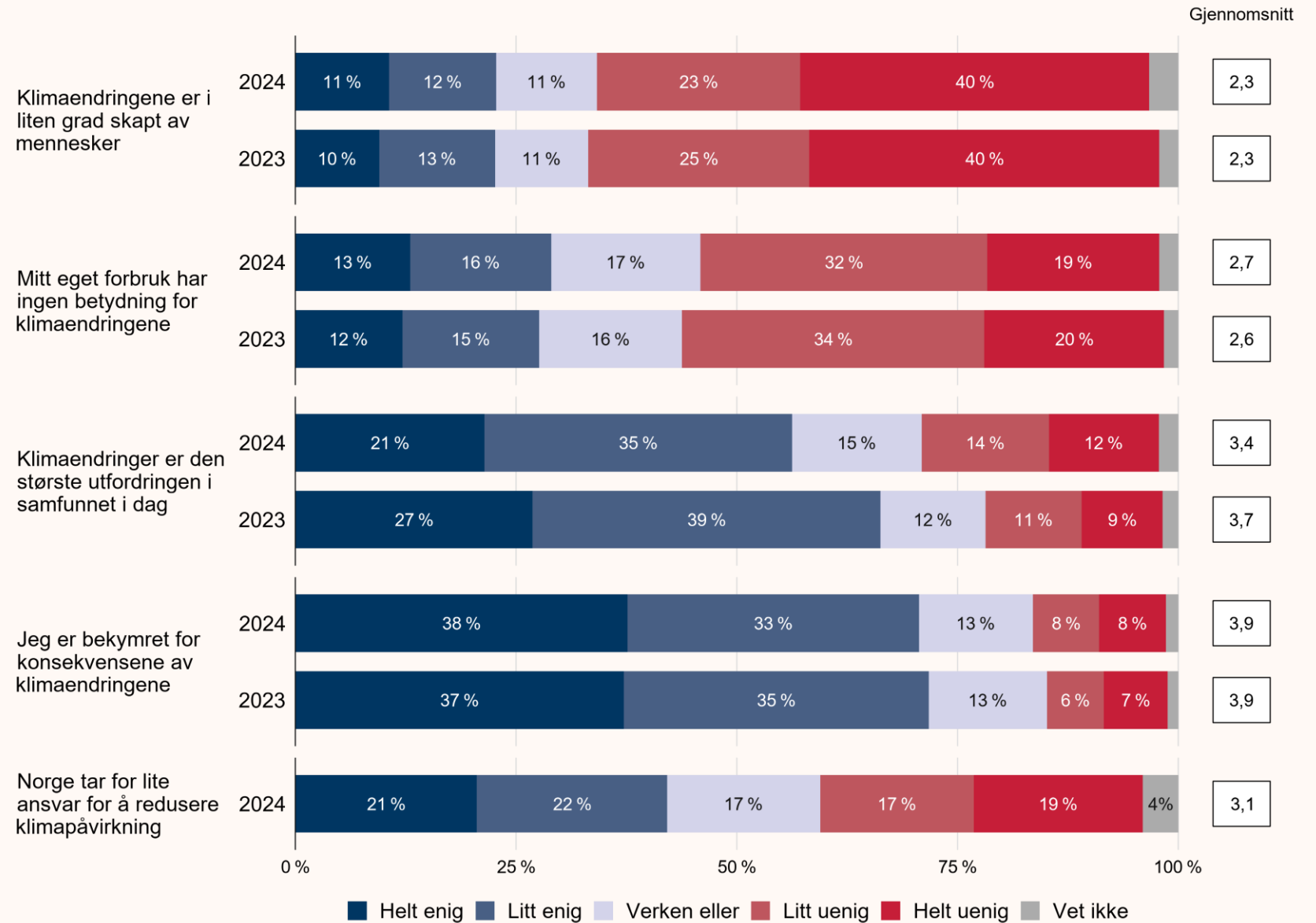
Andel uenige
«Klimaendringene er den største utfordringen i samfunnet i dag»

Klimaholdninger i befolkningen

- Menn er mer klimaskeptiske
- De yngre er mest bekymret, men flere av de eldste mener det er den største utfordringen
- Forskjell etter utdanningsnivå
- De som sliter økonomisk, opplever ikke klimaendringer som den største utfordringen

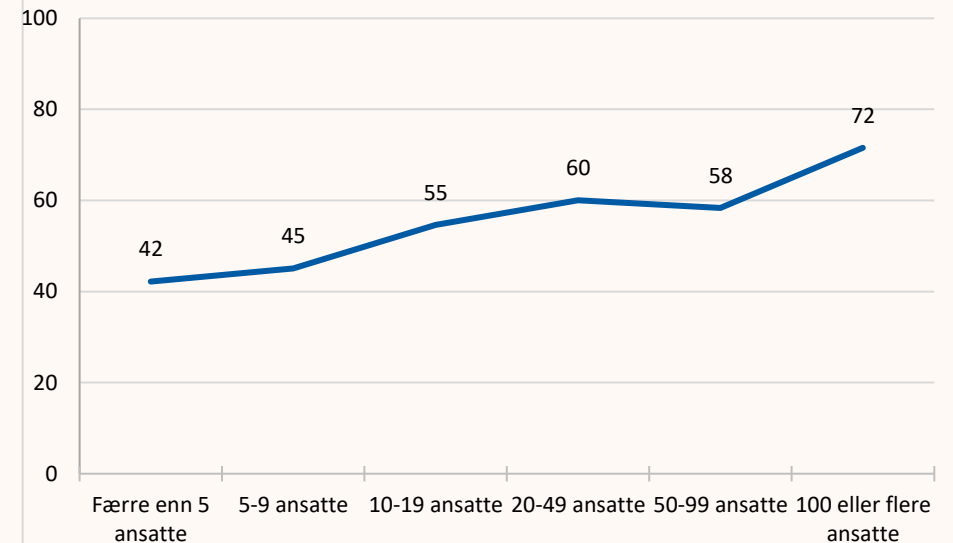
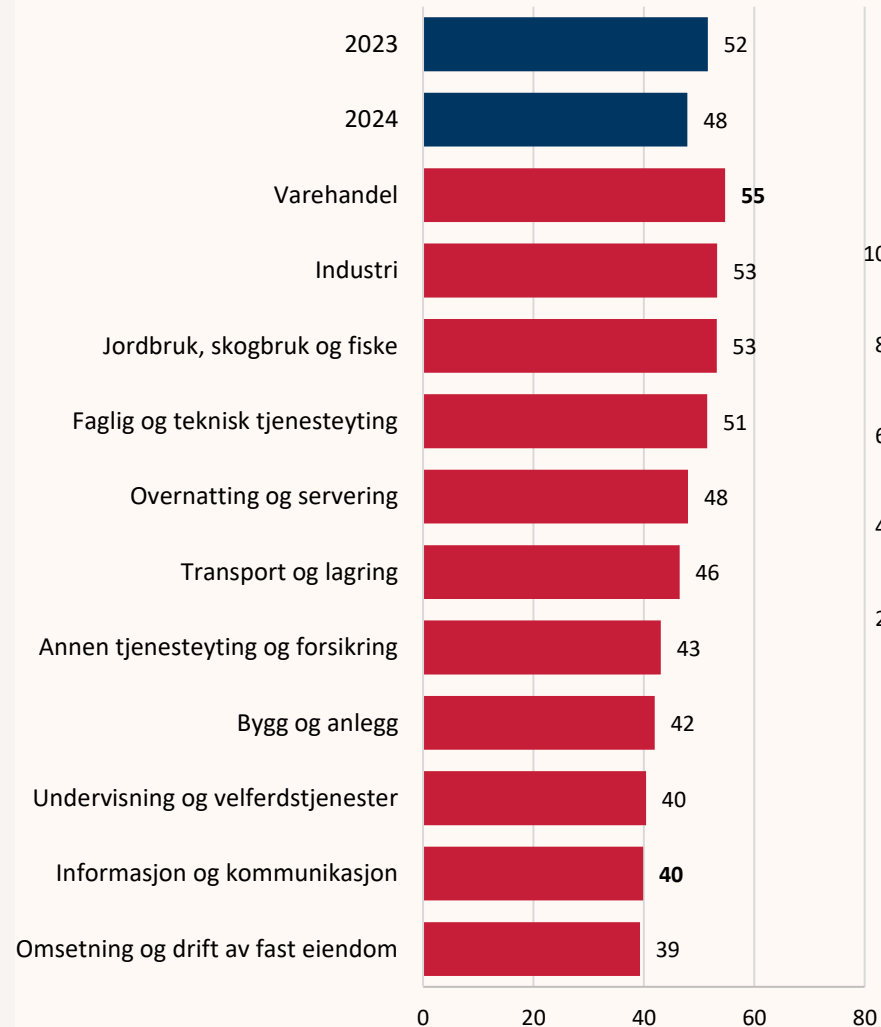
Færre mener klimaendringer er den største utfordringen

Holdninger hos bedrifter

- Under halvparten av bedriftene ser på bærekraft som strategisk viktig
- Færre enn i 2023 (ned 4 prosentpoeng)
- Bedriftsstørrelse har betydning

Færre bedrifter anser bærekraft som strategisk viktig

Innflytelse og rådgivning

- Eierne har størst innflytelse (og har fått større innflytelse) på bedriftene
- I kommunene har politikerne størst innflytelse, etterfulgt av statlige og regionale myndigheter.
- Ansatte har mindre innflytelse enn i 2023 både i bedrifter og kommunene
- Jo større bedriften er, jo større innflytelse har kundene
- Det operative ansvaret ligger hos daglig leder, mens bedriftenes viktigste rådgivere er ansatte eller interne ressurser.
- Flere oppgir interne ressurser enn i 2023
- 36 prosent av kommunene har ansatte/internressurser som viktigste rådgiver. Andelen øker med økt kommunestørrelse.
- Samme for bedriftene: - jo større bedriften er, jo større andel har ansatte eller interne ressurser som sine viktigste rådgivere

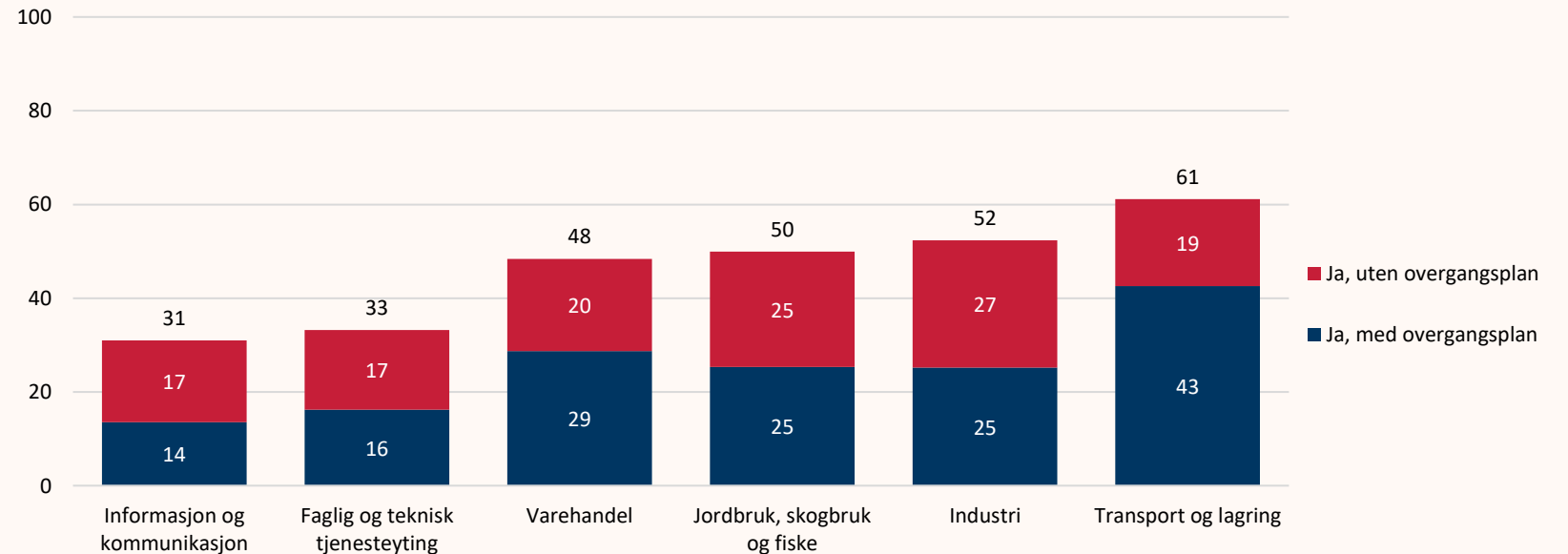
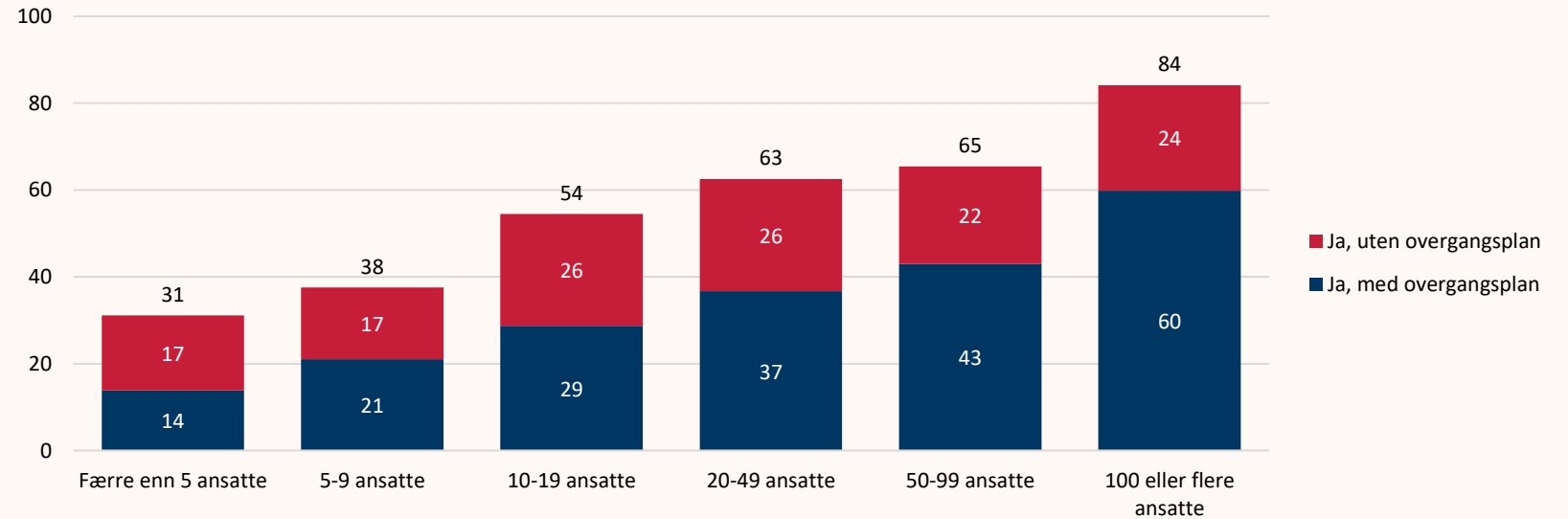
Målsetninger og planer

- Hvilke målsetninger har bedriftene og kommunene?
- Hvilke konkrete planer har de?
- Er det endringsvilje i befolkningen?

Målsetninger

- 42 % har konkrete mål for utslippskutt, og for drøyt halvparten av disse inkluderer målene en overgangsplan
- Andelen som har konkrete mål for å kutte utslipp, øker med økt bedriftsstørrelse
- Transport og lagring har kommet lengst i planlegging av utslippskutt

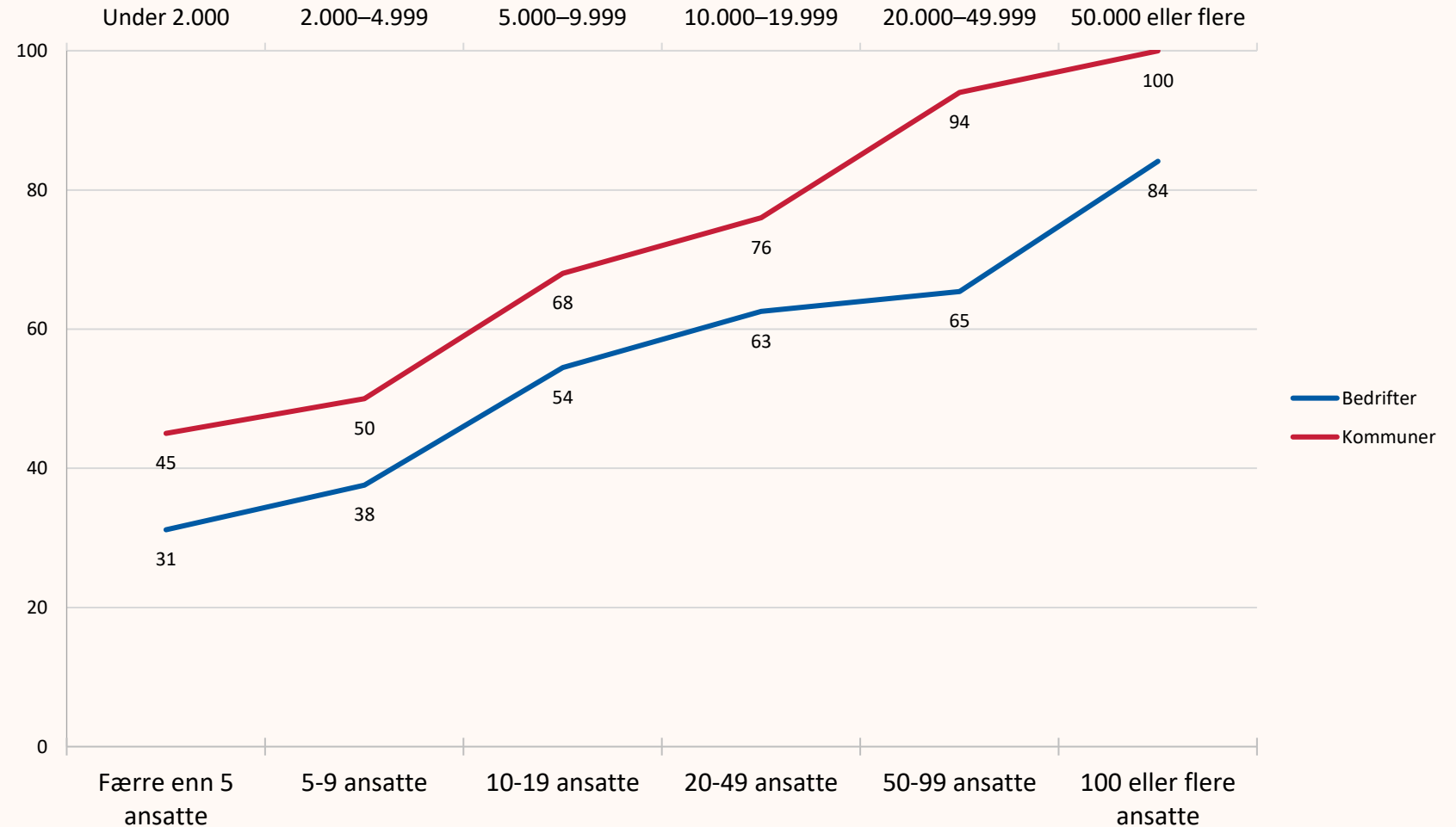
2 av 5 har konkrete mål, 1 av 5 har også en overgangsplan

Målsetninger

- 42 % har konkrete mål for utslippskutt, og drøyt hos halvparten av disse inkluderer målene en overgangsplan
- Andelen som har konkrete mål for å kutte utslipp, øker med økt bedriftsstørrelse
- Transport og lagring har kommet lengst i planlegging av utslippskutt

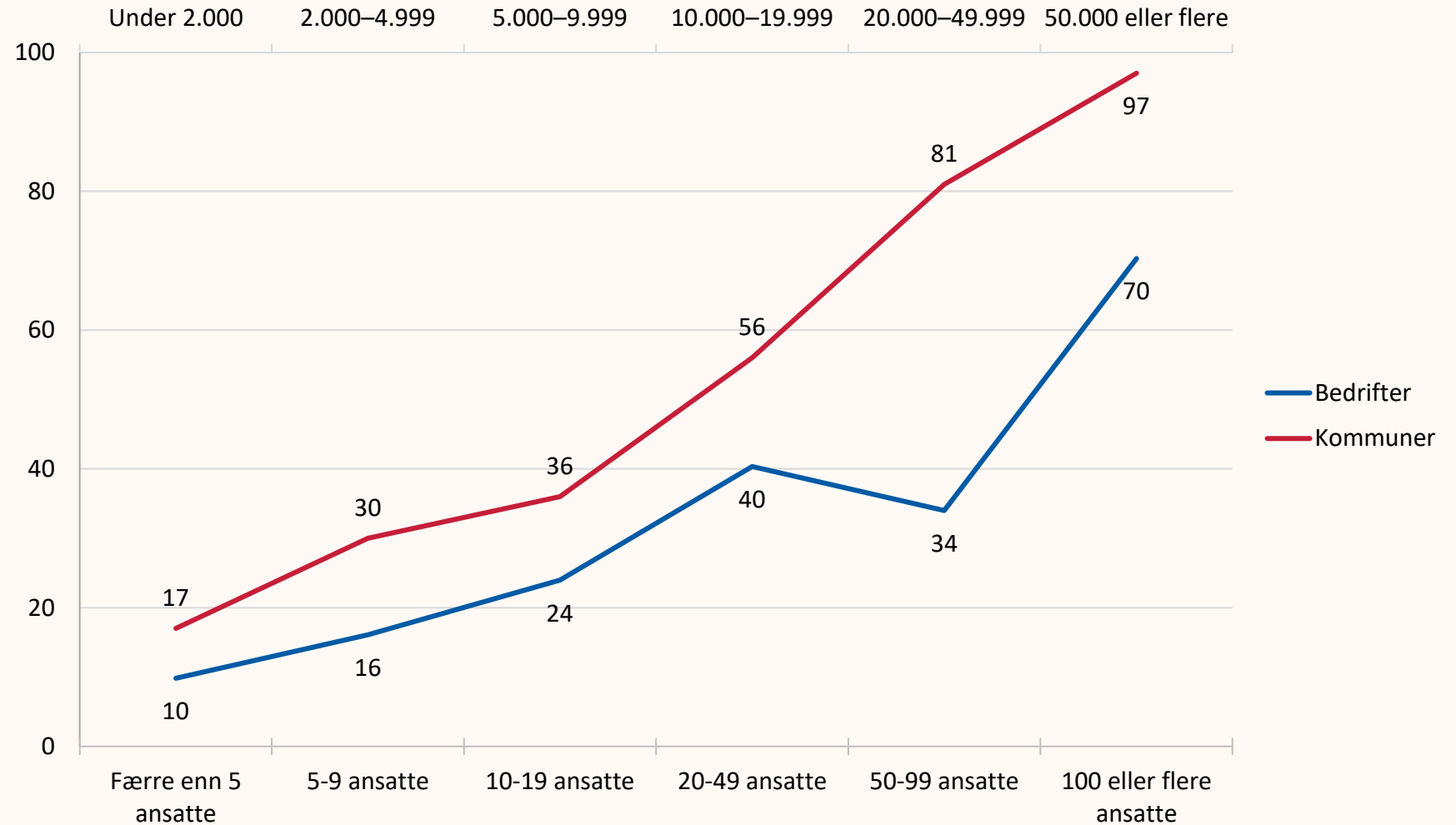
2 av 5 har konkrete mål, 1 av 5 har også en overgangsplan

Klimaregnskap

- 19 prosent av bedriftene har klimaregnskap, dette er 5 prosentpoeng flere enn i 2023
- 44 prosent av kommunene – 51 prosent i 2023

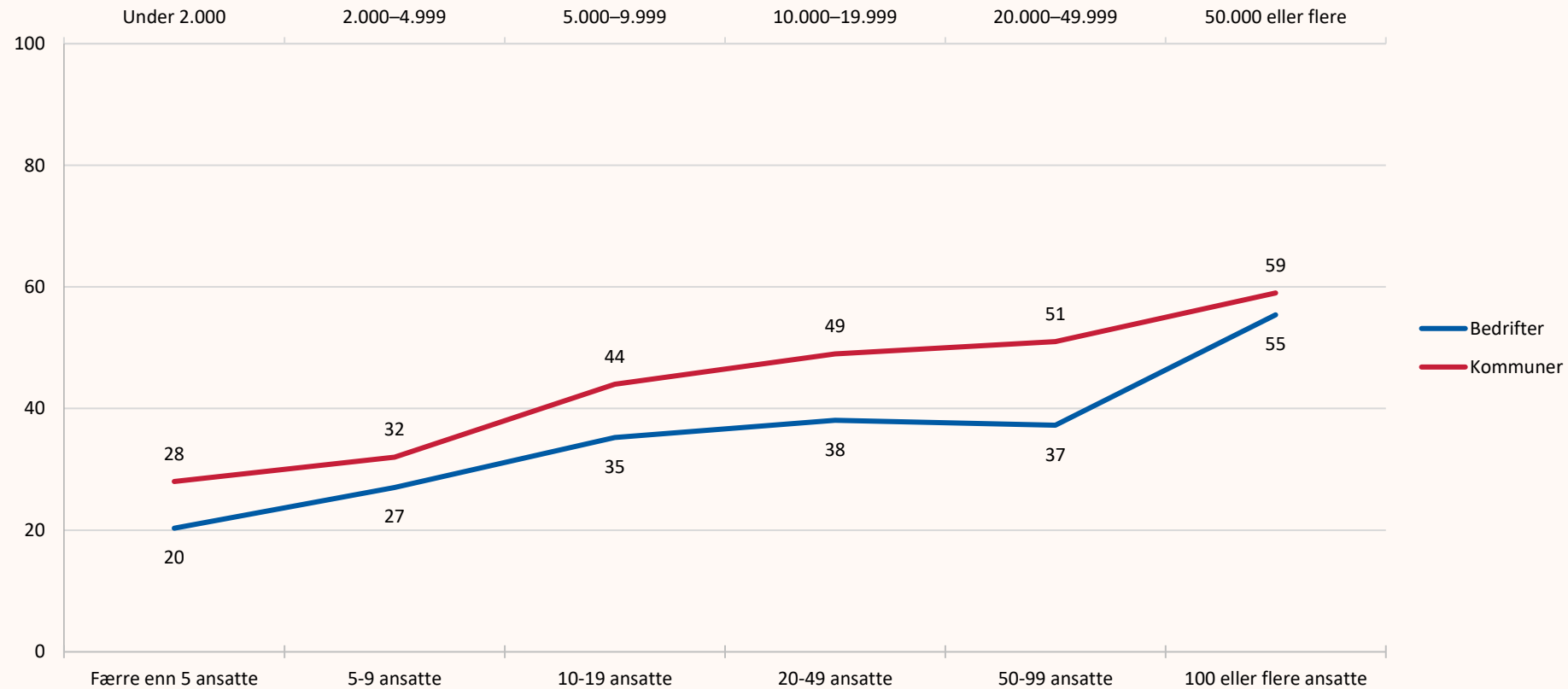
Flere bedrifter har klimaregnskap

Endringer i forretningsmodell

- 27 % har gjort endringer i forretningsmodellen sin som følge av klimaendringer, og halvparten av disse planlegger ytterligere endringer.
- 1 av 10 har ikke gjort, men planlegger endringer
- Andelen som har gjort endringer, øker med økt bedriftsstørrelse
- Flest innen varehandel har gjort slike endringer

Nesten 3 av 10 har gjort endringer i egen forretningsmodell

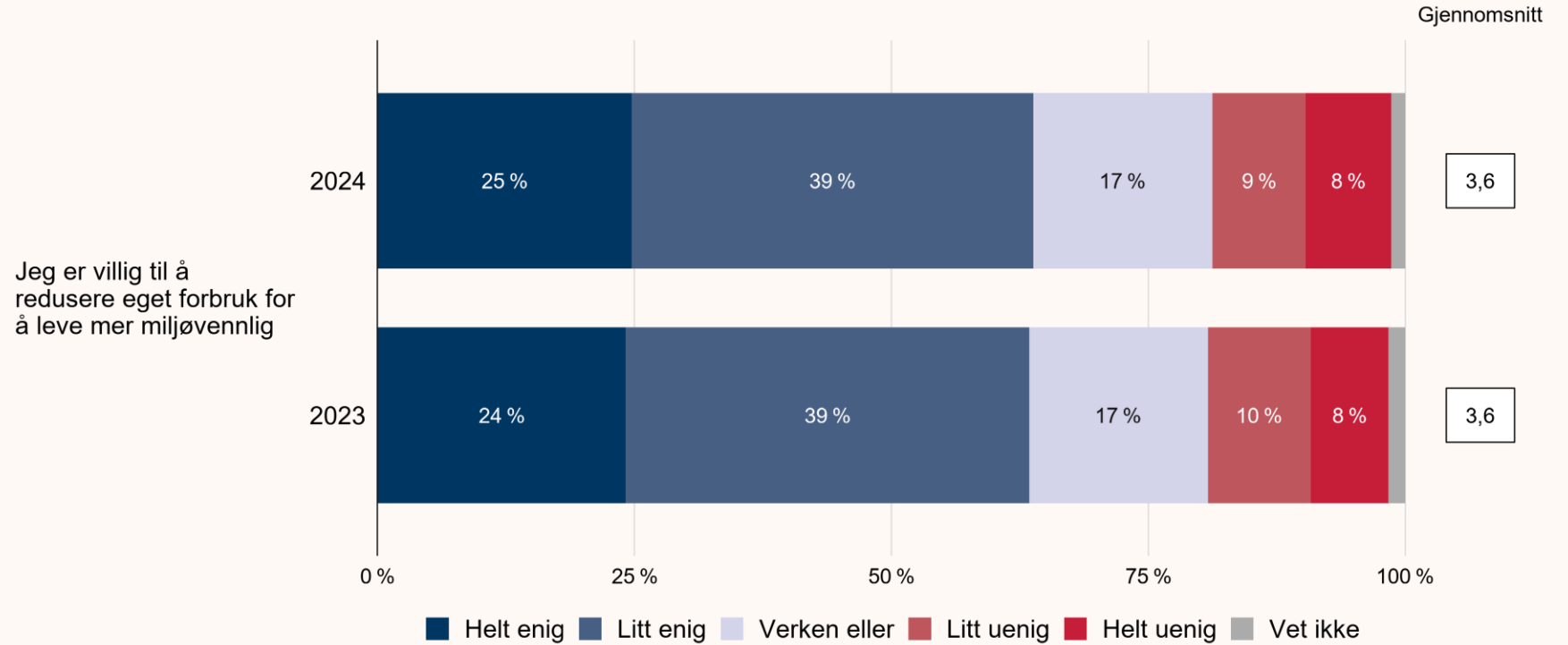
Handlinger

- I hvilken grad gjør befolkningen endringer i dag?
- Hvilke tiltak gjør de, og hva er motivasjonen?
- Hva gjør bedriftene og kommunene?

Endringsvilje i befolkningen

- Hvem er mest villige til å gjøre endringer?
  - Kvinner
  - Høyt utdannede
  - Middels eller god økonomi
  - Bor i de store byene
- Betyr endringsvilje at man faktisk vil gjøre endringer?

Drøyt 3 av 5 er villige til å redusere eget forbruk

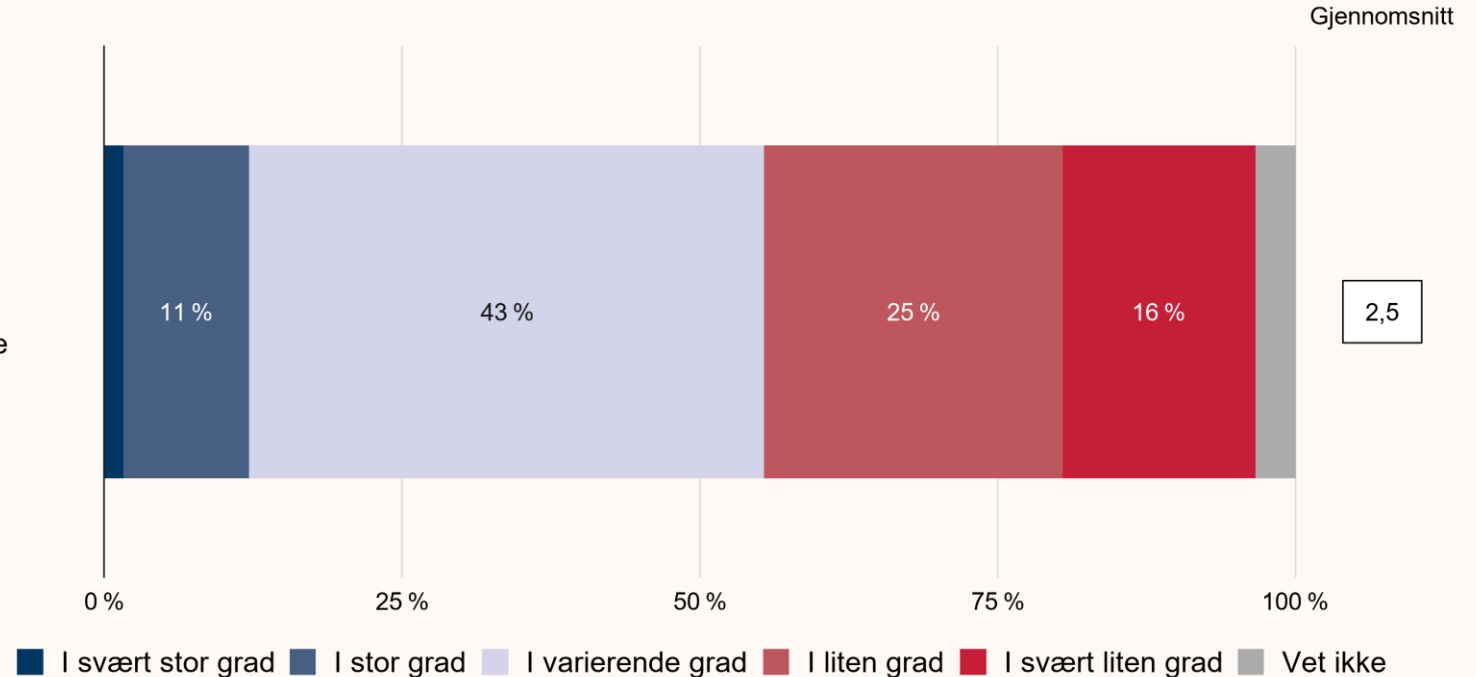

Endringsvilje i befolkningen

- Selv om mange sier seg villige til å gjøre endringer i egen hverdag, er det få som faktisk gjør det i betydelig grad.
- Hvem gjør i størst grad endringer?
  - Kvinner
  - Høyt utdannede
  - De store byene

Bare 12 prosent har i stor grad gjort endringer i hverdagen

I hvilken grad har du gjort endringer i egen hverdag for å redusere egen klimapåvirkning de siste 12 månedene?

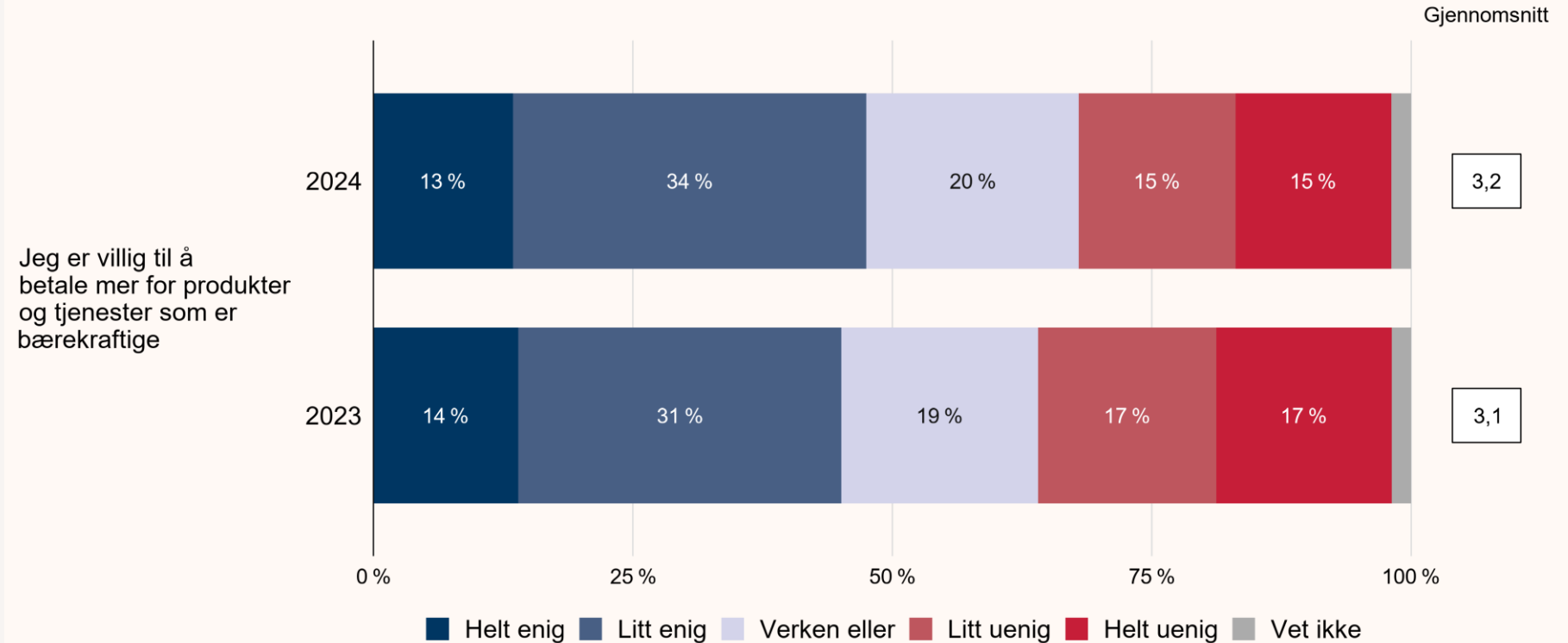

Betalingsvilje

- Større grad av betalingsvilje i 2024 enn i 2023
- Henger tett sammen med økonomisk situasjon
- Kvinner er oftere villige til å betale mer for produkter og tjenester som er bærekraftige
- Oslo skiller seg ut med høy betalingsvilje

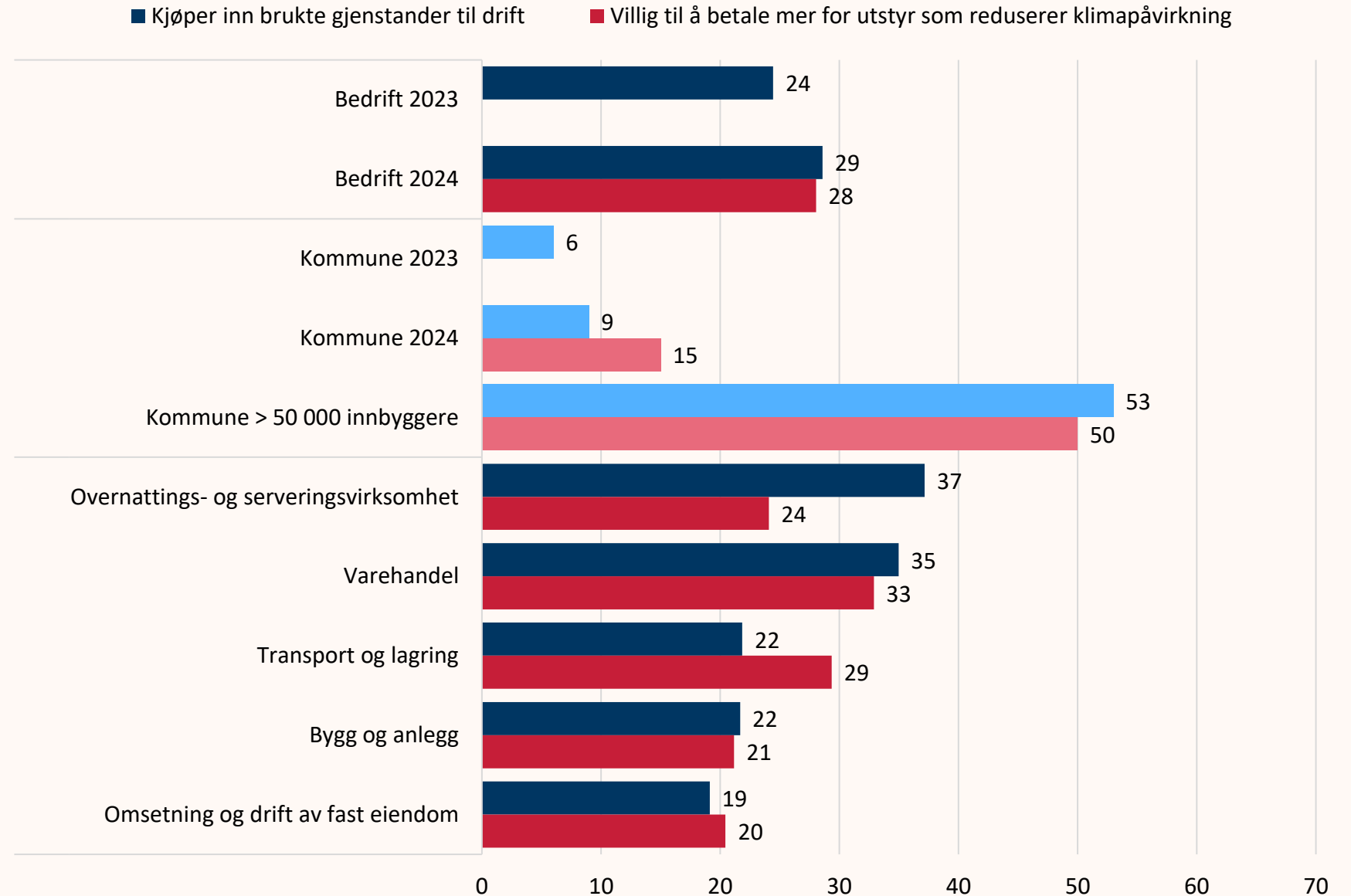
Nesten halvparten er villig til å betale mer for bærekraft

Bedriftens bruktinnkjøp

- 1 av 3 bedrifter kjøper inn brukte gjenstander til drift, dette er en økning på 5 prosentpoeng fra 2023
- 28 % av bedriftene er villige til å betale mer for maskiner, utstyr og kjøretøy som reduserer klimapåvirkningen
- 2 av 5 bedrifter med over 100 millioner i omsetning er villige til å betale mer for utstyr som bidrar til å redusere klimapåvirkningen

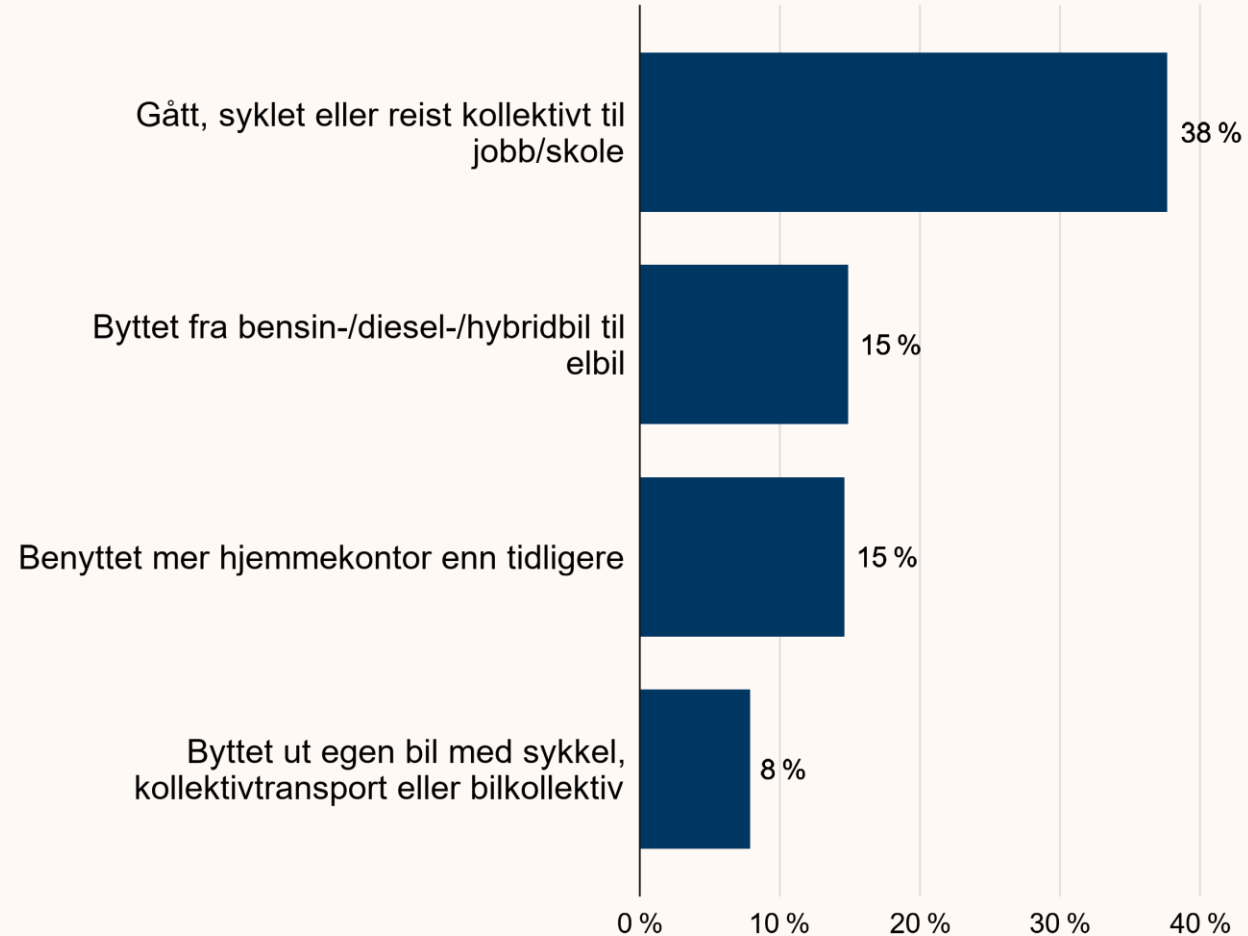
Flere bedrifter kjøper brukt

Hvilke tiltak har befolkningen gjort?

- De yngste reiser mest miljøvennlig.
- Høyt utdannede, familier og de med god inntekt, jobber mest hjemmefra.
- De med god økonomi, har byttet til elbil

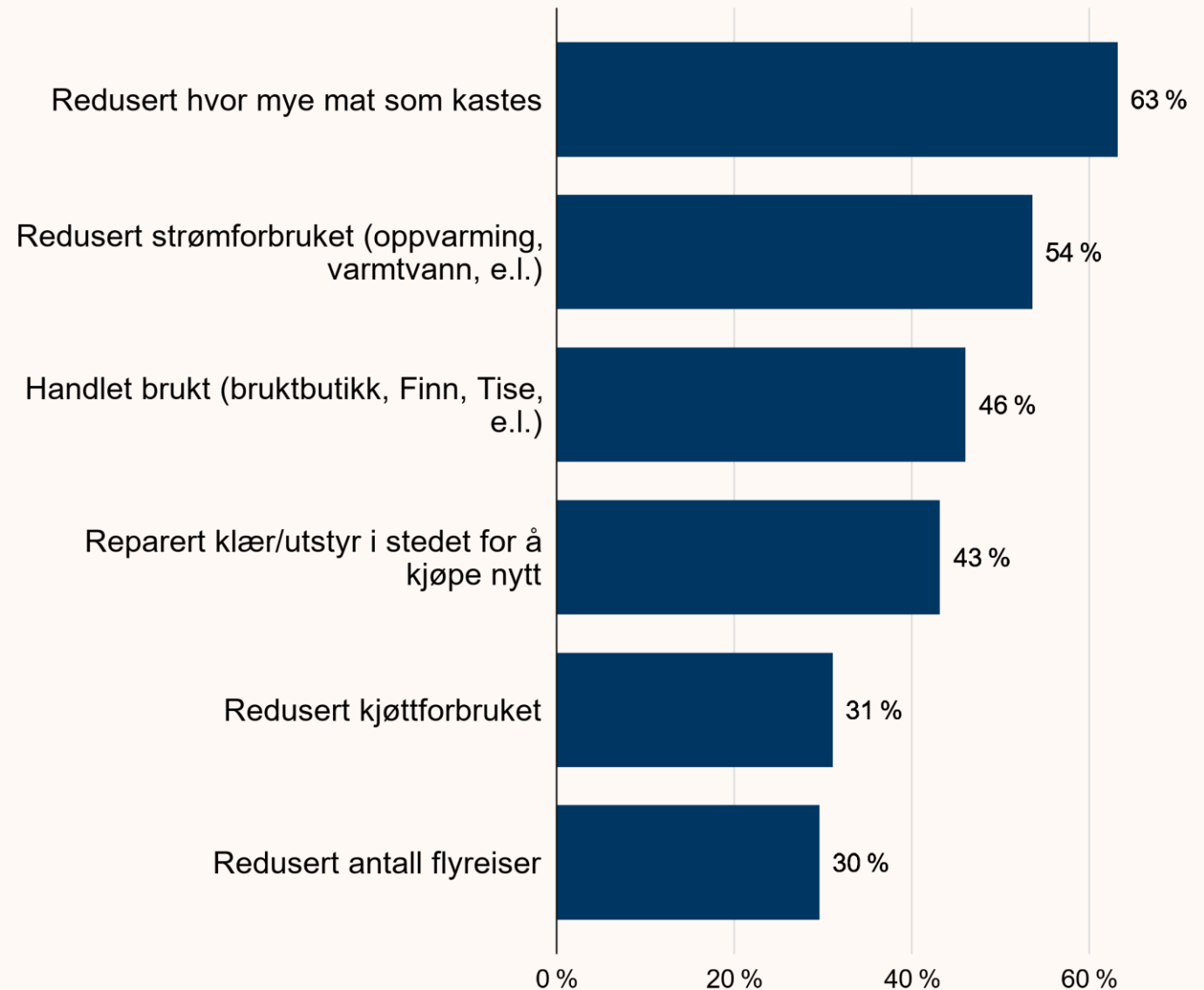
2 av 5 går, sykler eller reiser kollektivt til jobb eller skole

Hvilke tiltak har befolkningen gjort?

- Hvem gjør flest tiltak?
  - Kvinner
  - Høyt utdannede

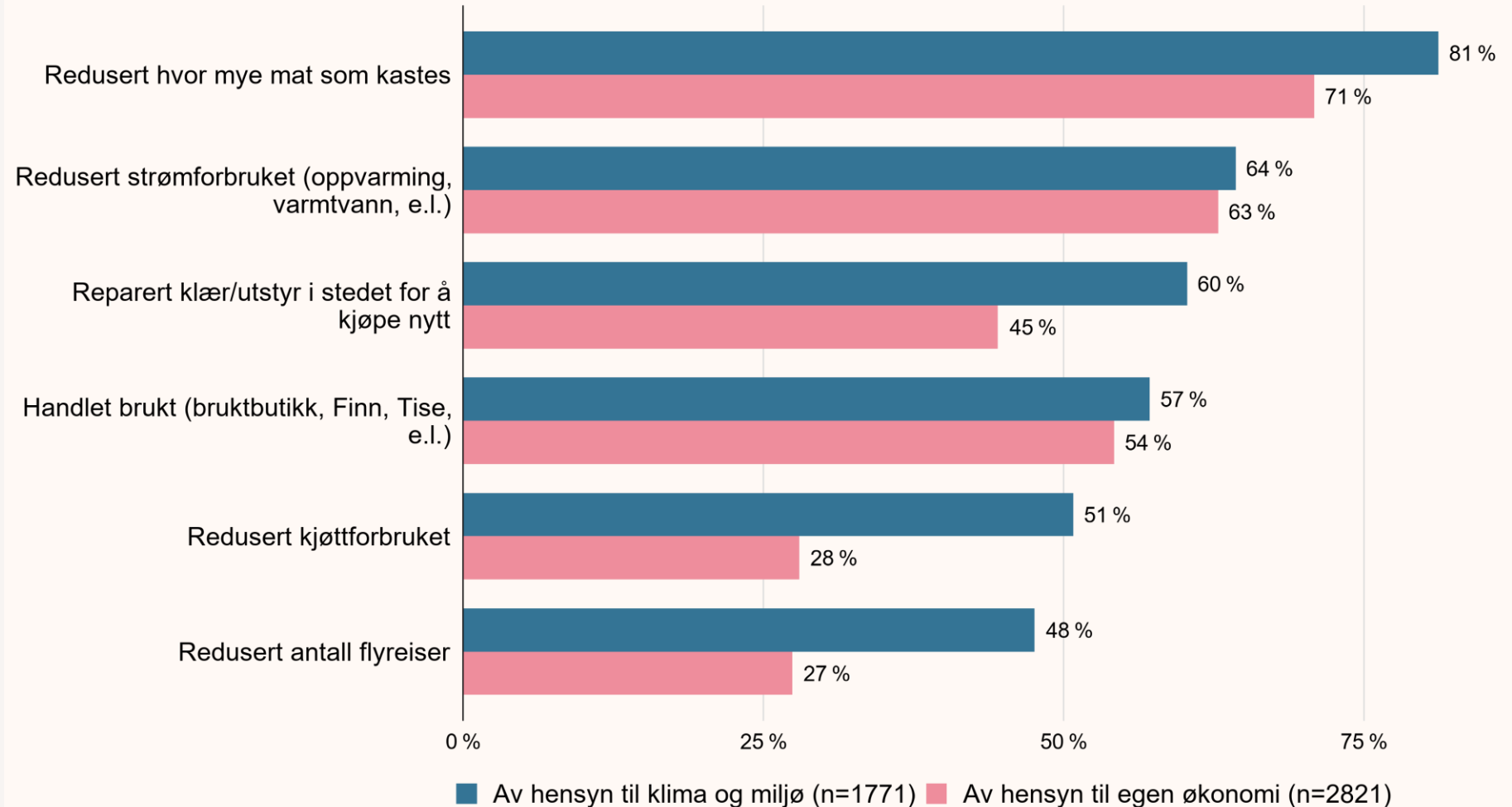
Mest vanlig å redusere matsvinn og strømforbruk

Hvilke tiltak har befolkningen gjort?

- 1 av 3 gjorde tiltakene av hensyn til klima og miljø
  - Kvinner
  - 60 år +
  - Høy utdanning
  - Har det bra økonomisk
- Halvparten gjorde det av hensyn til egen økonomi
  - Under 50 år
  - Familier
  - Klarer seg økonomisk, eller har vanskeligheter
  - Utenfor boligmarkedet

Hensyn til klima og miljø = flere tiltak

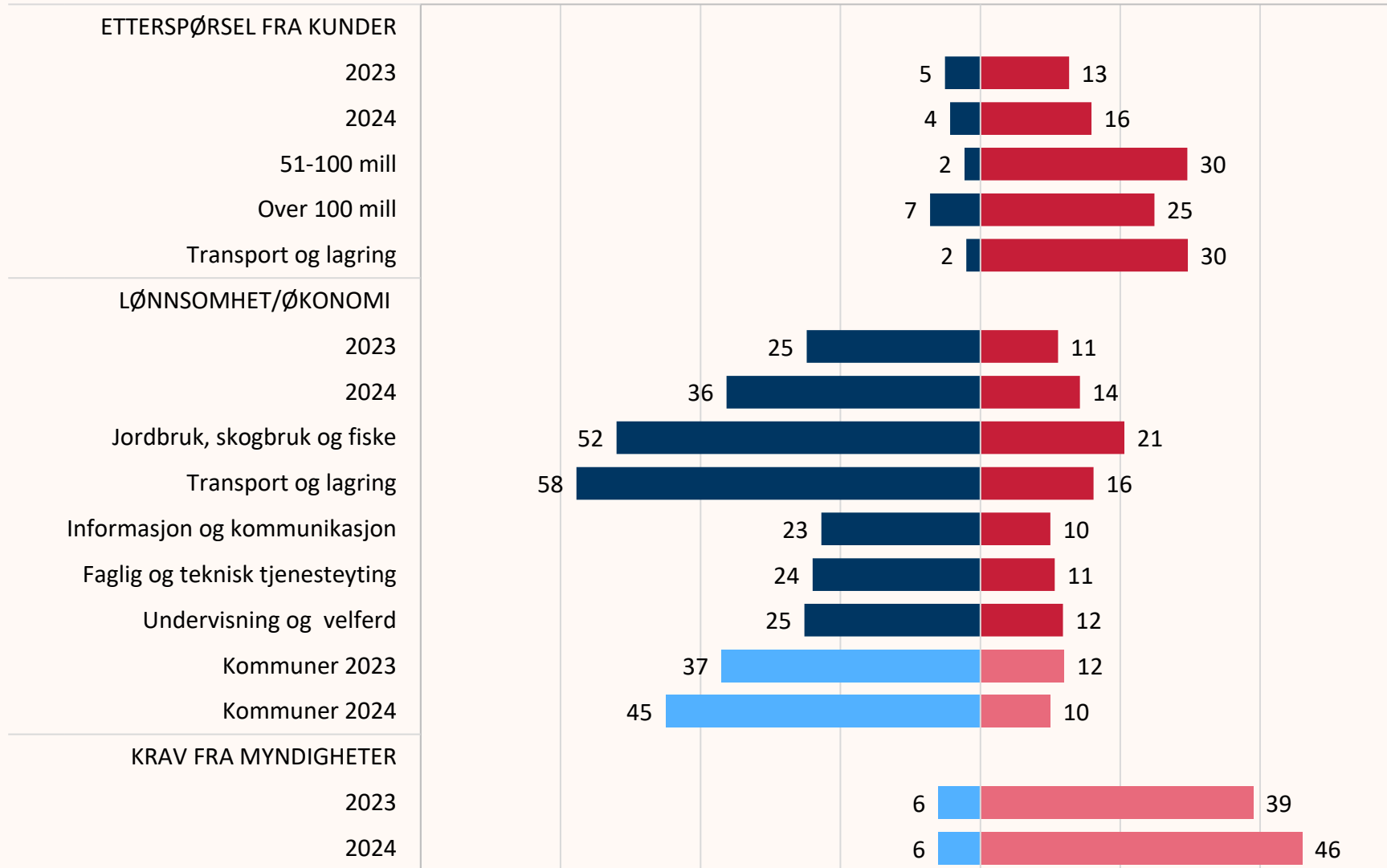

Tilbud og etterspørsel

- Barrierer og drivere for grønn omstilling i bedriftene
- Befolkningens innkjøpsbevissthet
- Betalingsvilje blant bedriftene og i befolkningen
- Barrierer for bærekraftige valg i befolkningen

Barrierer og drivere

■ Viktigste barrieren for grønn omstilling ■ Viktigste driver for grønn omstilling

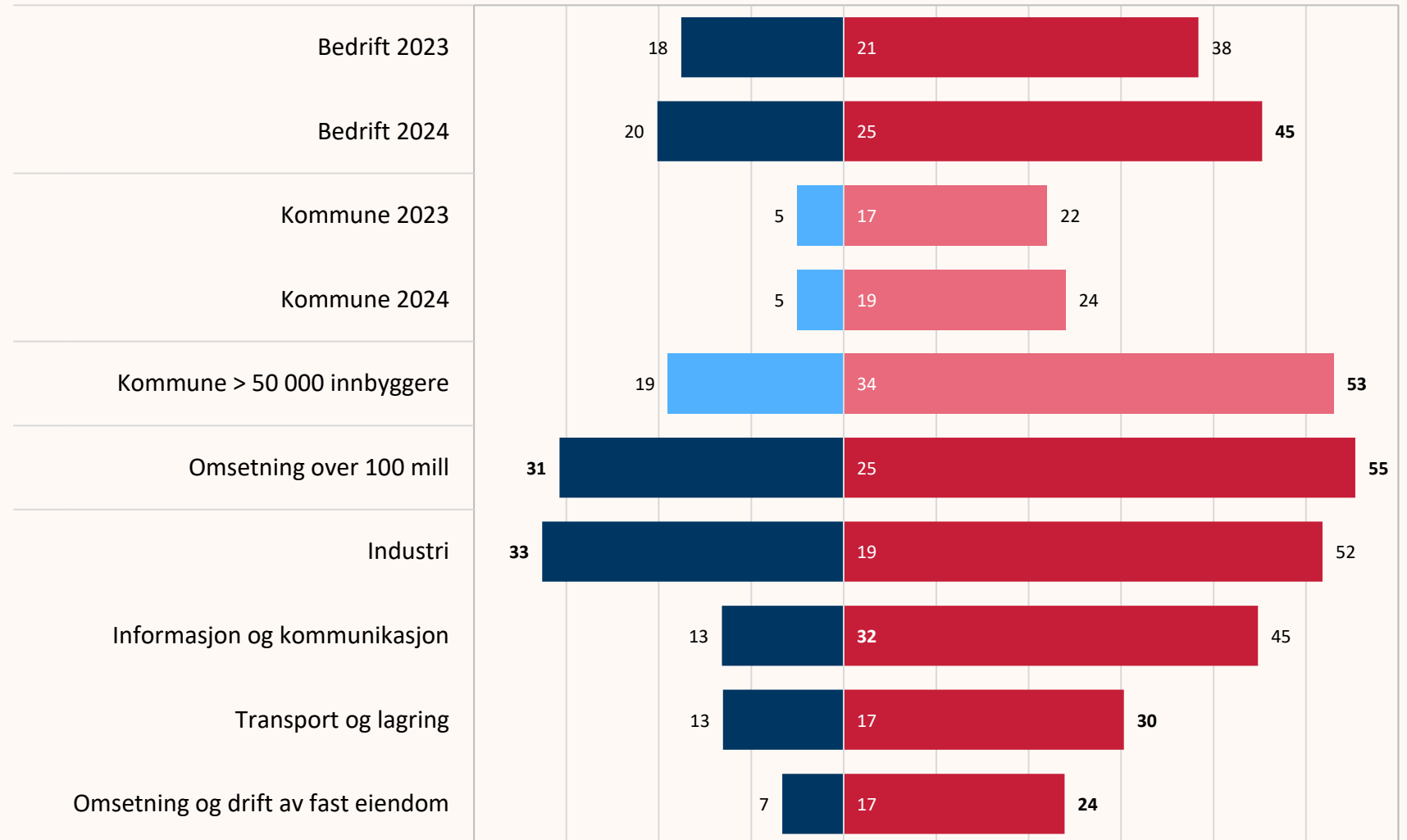

Tilbud og etterspørsel

- Etterspørselen henger etter tilbudet
- Både tilbudet og etterspørselen øker i takt med bedriftsstørrelse
- Industrien er ledende på tilbud av klimavennlige produkter og tjenester

Bedrift

- Tilbyr klimavennlige produkter og tjenester
  - Etterspør kundene klimavennlige produkter og tjenester
- Differanse tilbud og etterspørsel

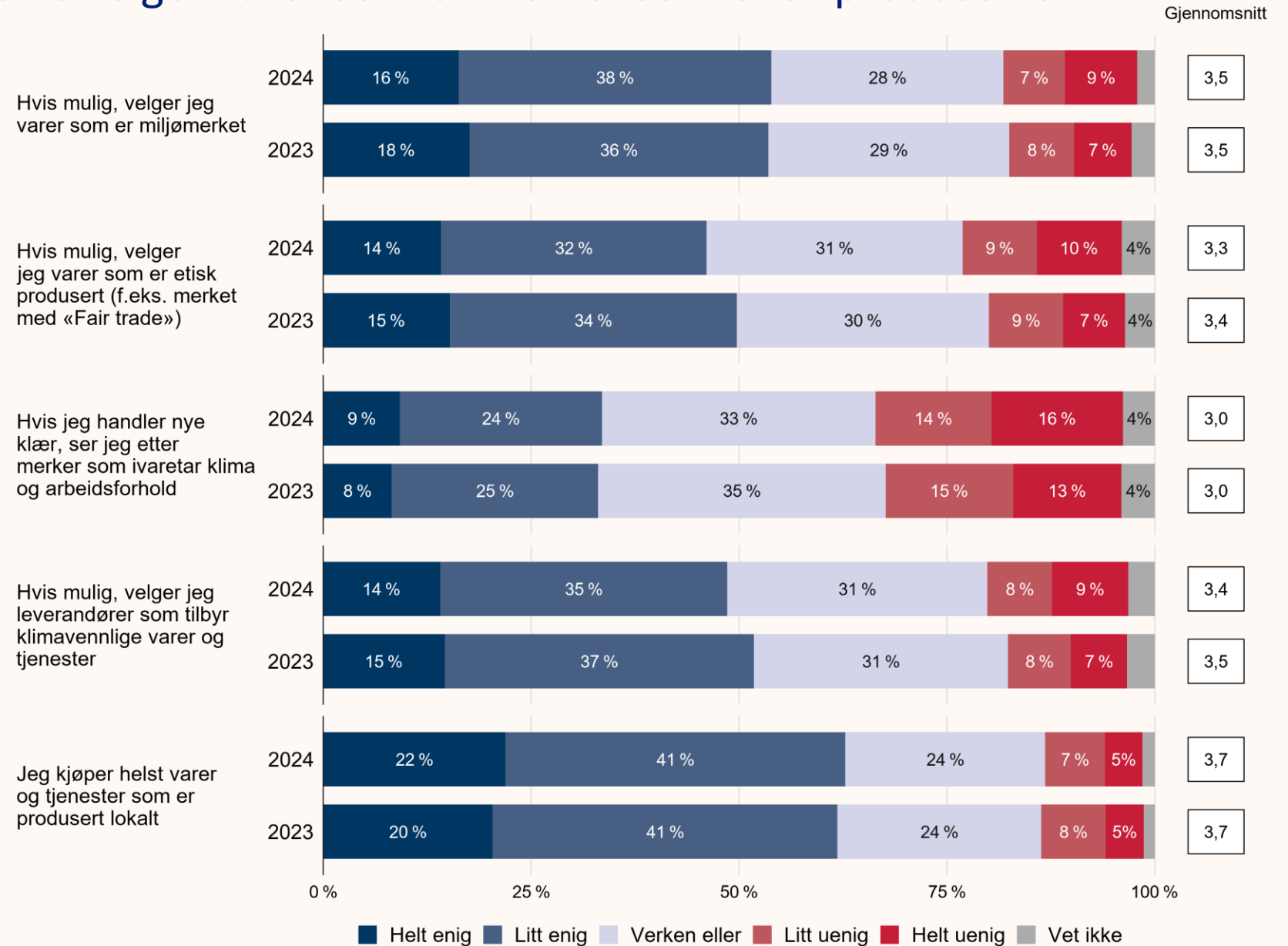

Befolkningens innkjøpsbevissthet

- Markedet er mindre opptatt av å velge etisk produserte varer i 2024
- Mindre opptatt av å velge leverandører som tilbyr klimavennlige varer og tjenester
- Samlet sett mindre bevisst egne innkjøp i 2024 enn i 2023
- Lokale varer er viktigere i lokalsamfunn – Nord-Norge er mest opptatt av lokalitet
- Spenningen mellom lokalmiljøet og det globale samfunnet (klima) – handle lokalt eller klimavennlig

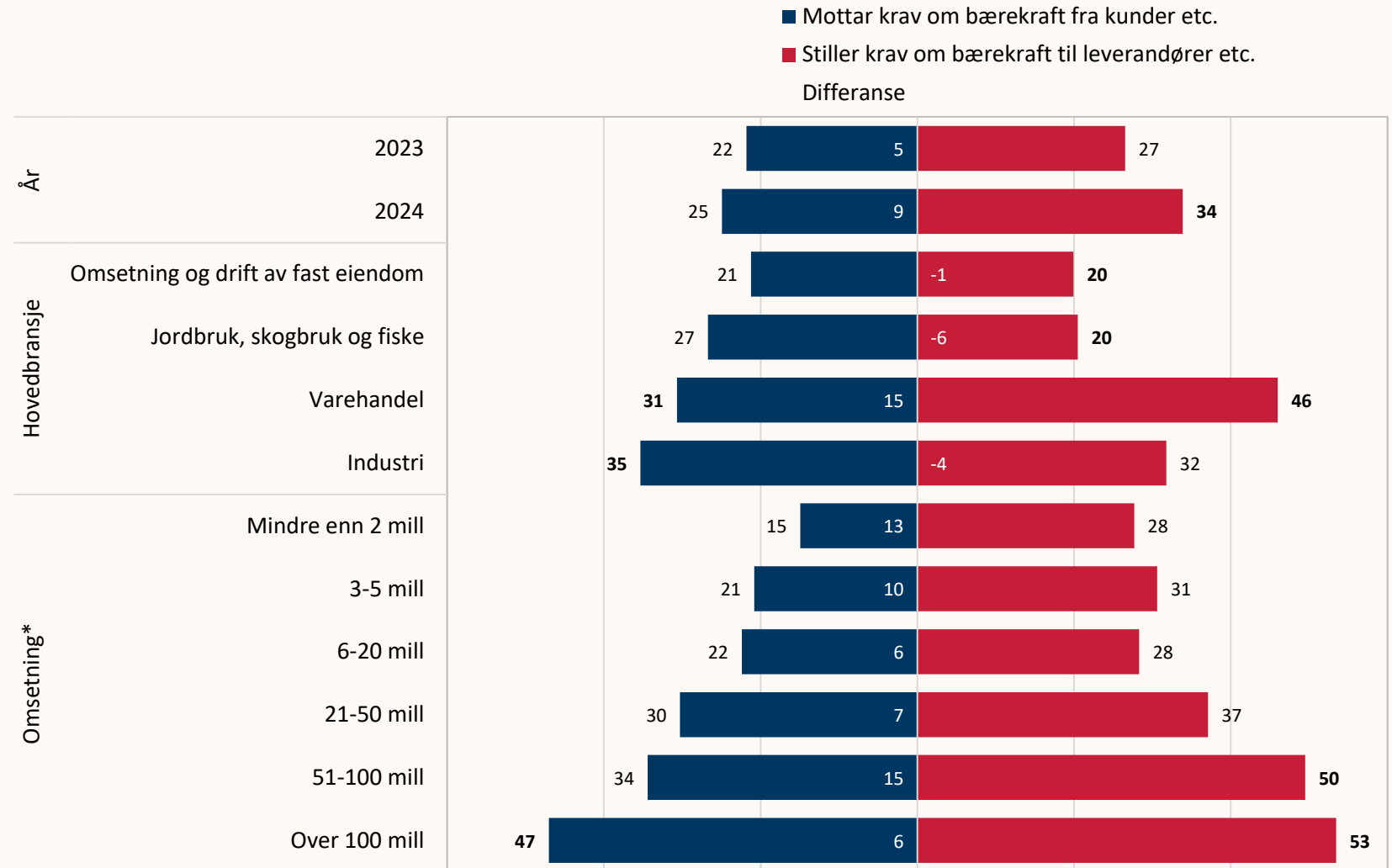
Færre velger varer som er merket som etisk produserte

Krav om bærekraft

- Det er flere som stiller krav enn som selv mottar krav
- Jordbruk skogbruk og fiske samt omsetning og drift av fast eiendom stiller sjeldnest krav
- Varehandel stiller oftest krav og mottar også ofte krav
- Industri mottar oftest krav og mottar oftere krav enn de selv stiller
- Henger tett sammen med bedriftsstørrelse – er vi redde for å stille krav til de minste?
- 38 prosent av kommunene stiller krav til leverandører etc.

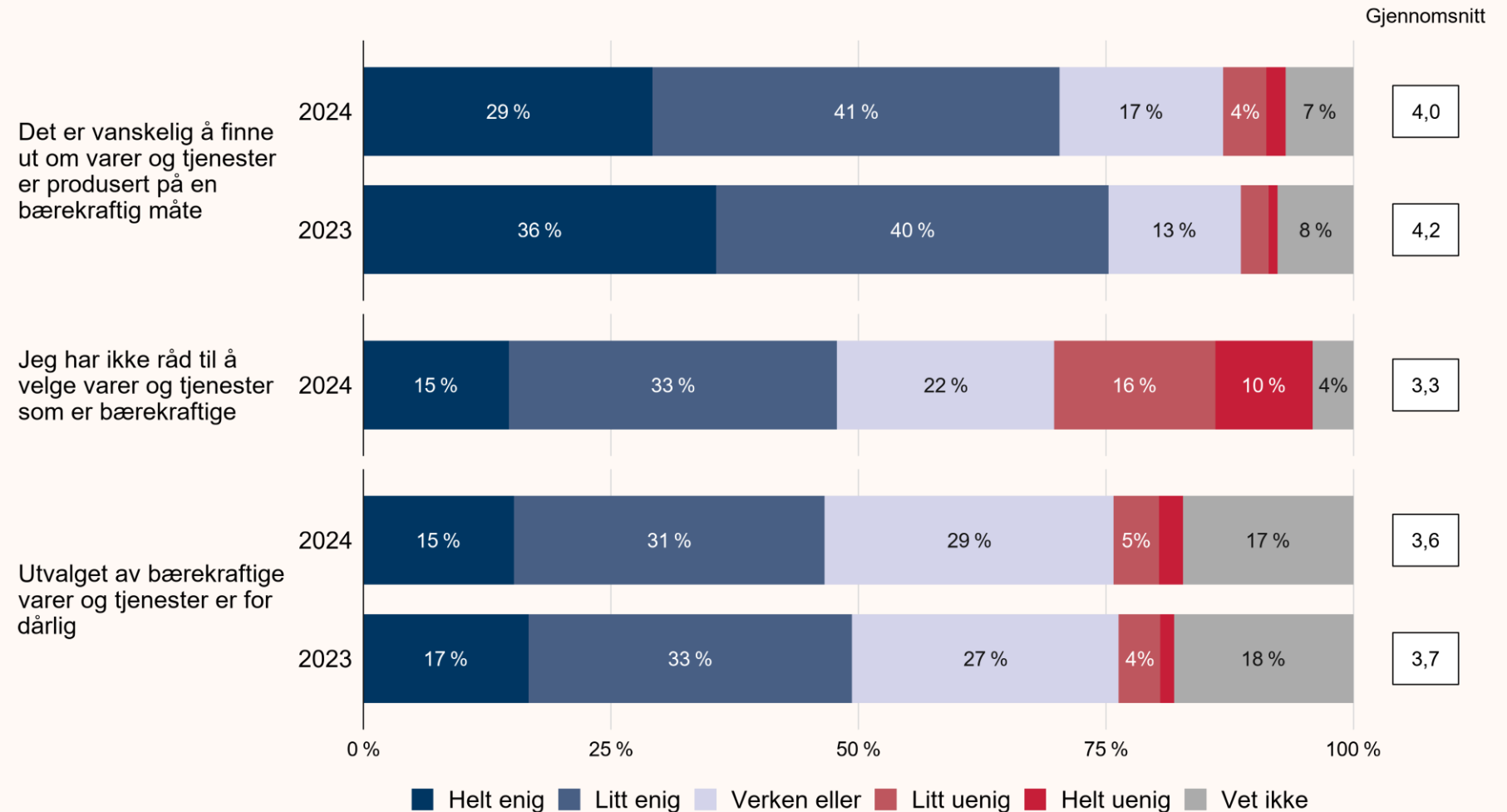
Flere stiller krav om bærekraft til leverandører

Barrierer for befolkningen

- Folk synes det er lettere å finne ut om varer og tjenester er produsert på en bærekraftig måte
- Nesten halvparten har ikke råd til å velge bærekraftig
- Utvalget oppleves som mindre dårlig

Mange synes fortsatt det er vanskelig å finne ut om noe er bærekraftig

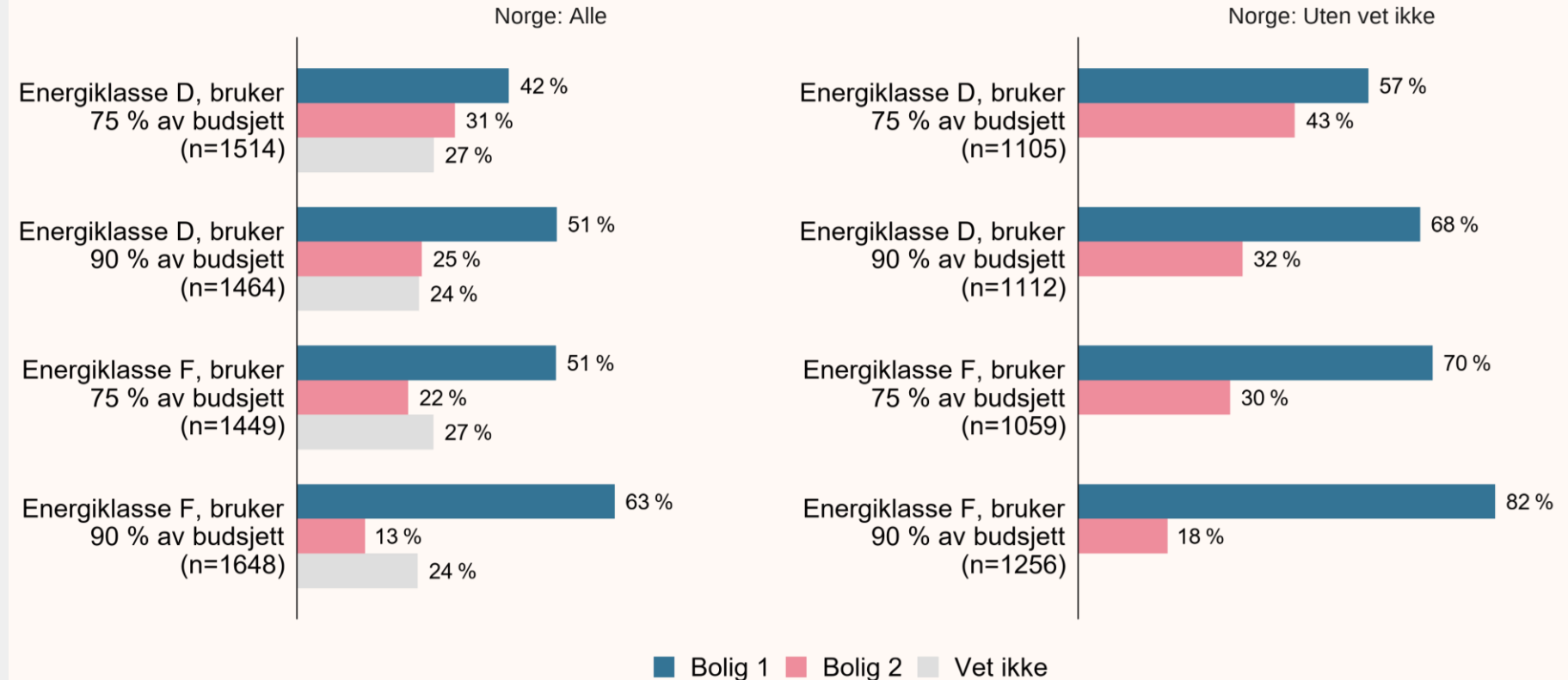
Bolig

- Bærekraft ved valg av lokaler
- Energiklassens betydning for boligkjøp
- Energitiltak

Boligvalg

- Respondentene fikk ulike alternativer å velge mellom.
- **Bolig 1** har energiklasse B og man bruker 100 % av budsjett.
- Boligene er ellers like.
- Det er alltid flest som velger den mest energieffektive boligen.
- Bolig 1 er mest attraktiv når forskjell i energiklasse og pris er stor.
- Bolig 2 er mest attraktiv når det er mindre forskjell mellom boligene.

Oppgrader boligen din fra F til D, og du øker sannsynligheten for å selge?

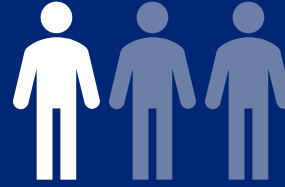

Energiltak i boligen

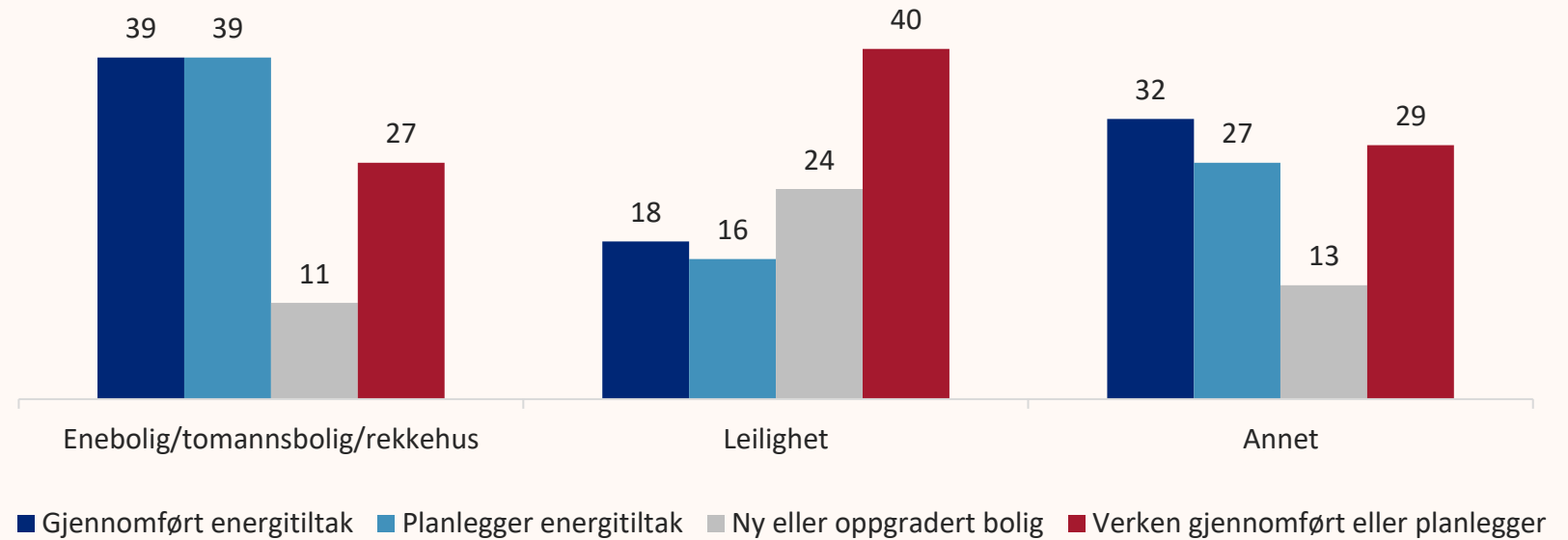
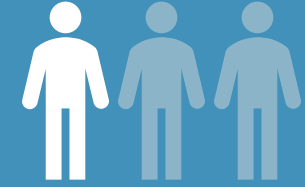
- Energiltak gjøres først og fremst av de som bor i enten enebolig, tomannsbolig eller rekkehus
- Av de som kjenner boligens energiklasse har ...
  - ... én av fem med energiklasse A-B gjort tiltak
  - ... to av fem med energiklasse C-D har gjort tiltak
  - ... halvparten av de med energiklasse E-G gjort tiltak
  - Hvem kjenner boligens energiklasse?

1 av 3 har gjennomført energiltak i boligen siste 3 år

Gjennomført energiltak i boligen

Planlegger energiltak i boligen

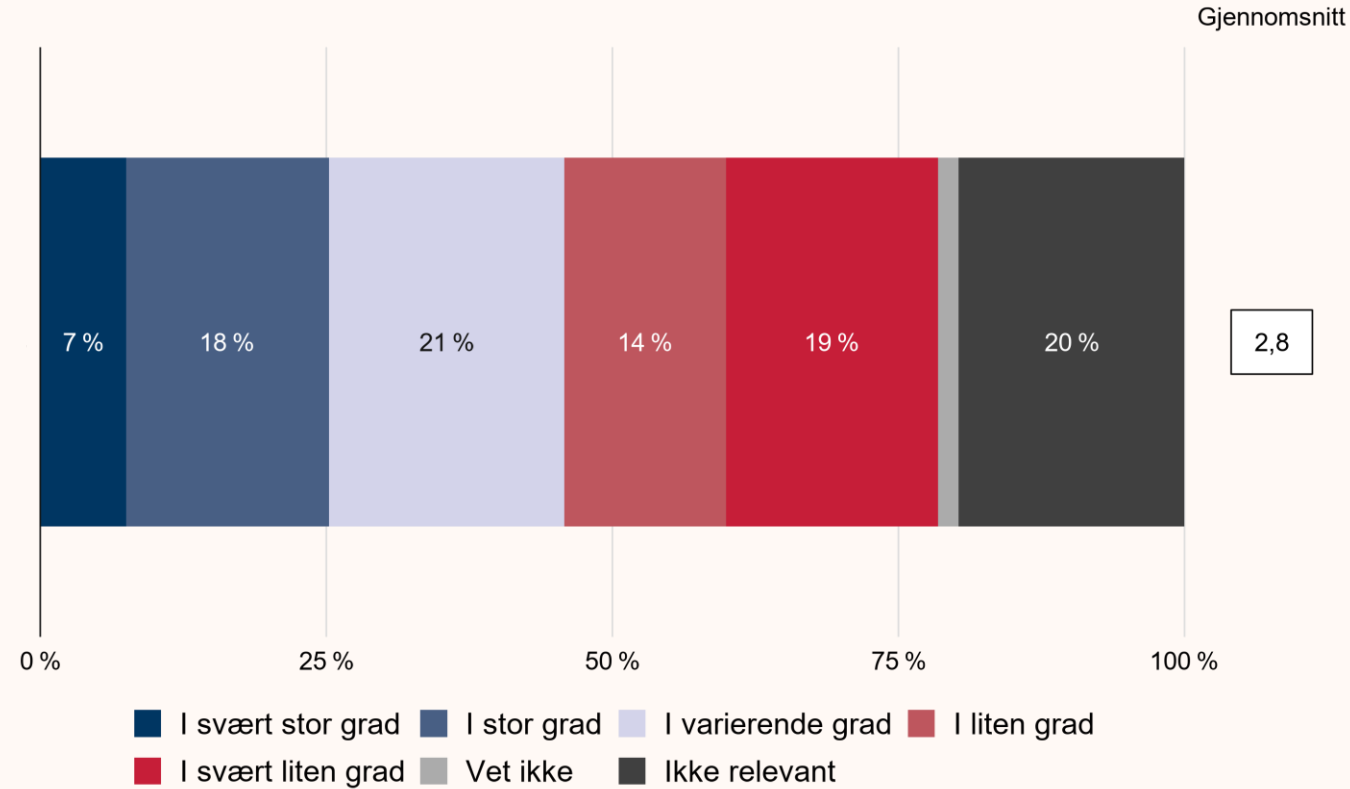

Vektlegging av bærekraft

- Bedriftene med størst omsetning, over 100 millioner
- Bedrifter med over 50 ansatte
- Bedrifter i Oslo

1 av 4 bedrifter vurderer bærekraft ved valg av lokaler

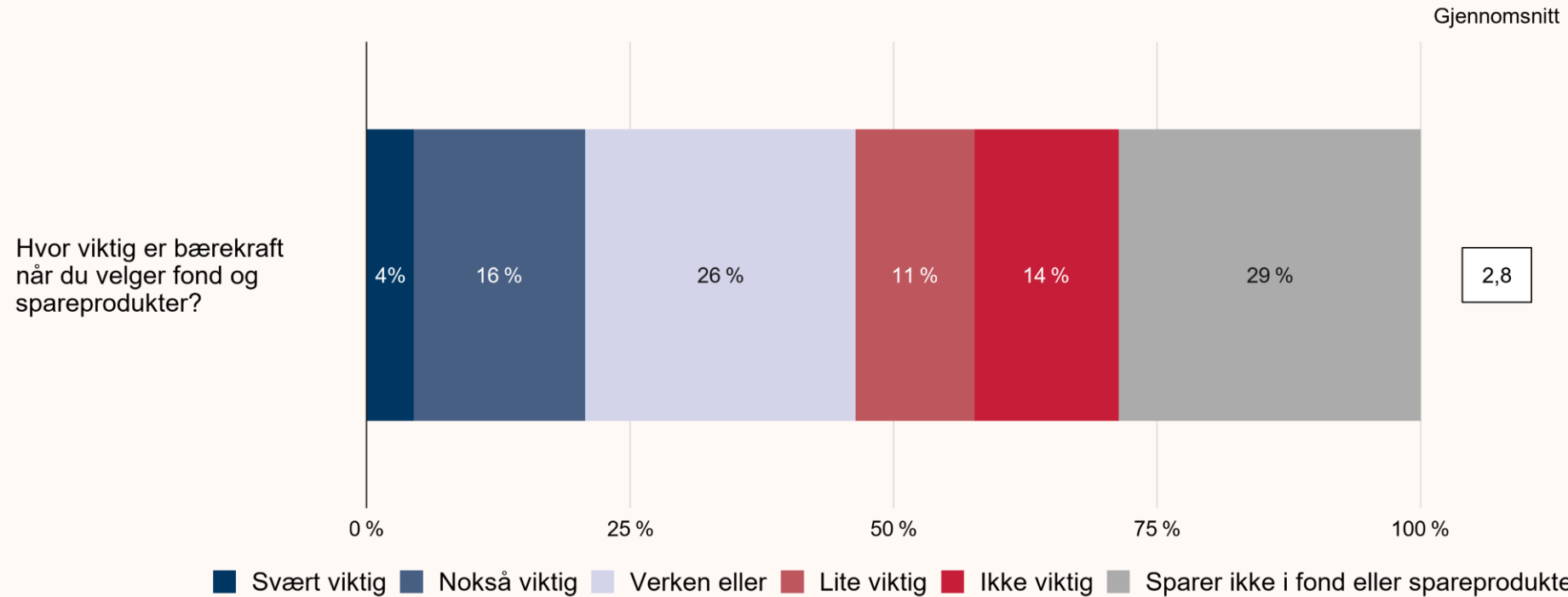
... vurderer bedriften bærekraft ved kjøp eller leie av lokaler?

Vektlegging av bærekraft

- 7 av 10 sparer i fond eller spareprodukt
- 2 av 10 synes bærekraft er viktig ved valg av fond og spareprodukter (3 av 10 av dem som sparer)

1 av 5 vurderer bærekraft ved valg av fond og spareprodukt

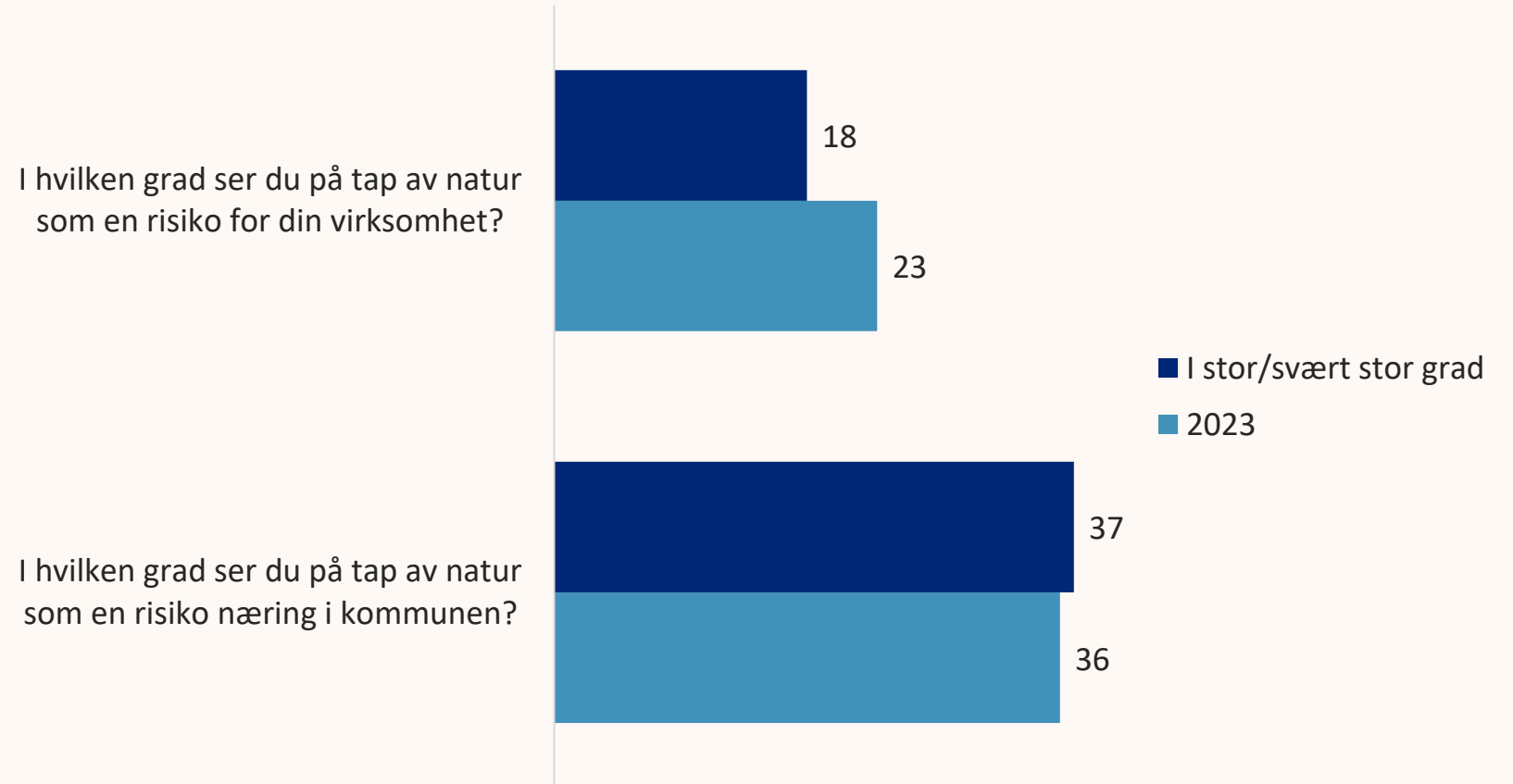
Klima- og naturendringer

- Tap av natur som en risiko
- Frykten for tap av uberørt natur og arts mangfold
- Naturskader

Tap av natur som risiko for næring

- Kommunene opplever i større grad tap av natur som en risiko for næring enn det bedriftene selv gjør.
- Færre bedrifter enn i 2023 ser på tap av natur som en risiko for sin virksomhet.
- Mer bekymring i bransjene:
  - Jord-/skogbruk og fiske
  - Overnatting/servering

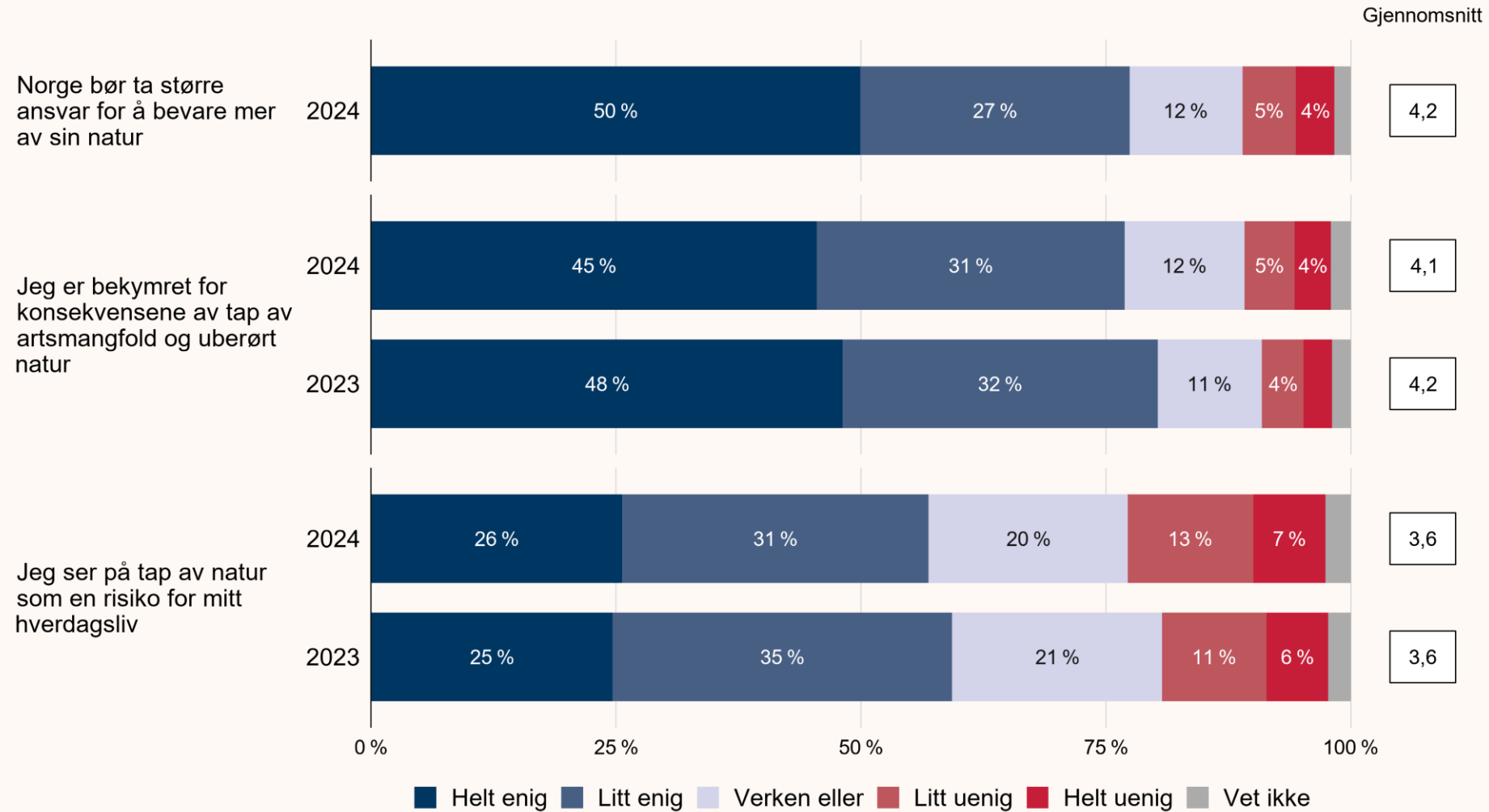
Færre bedrifter er bekymret for for tap av natur

Bekymring for tap av natur i befolkningen

- Færre er bekymret for konsekvensene av tap av arts mangfold og uberørt natur, men 3 av 4 er fortsatt bekymret.
- Nesten halvparten av kommunene ser i stor/svært stor grad på tap av natur som risiko for innbyggerne. Drøyt halvparten av befolkningen anser tap av natur som en risiko for sitt hverdagsliv.
- 3 av 4 mener Norge bør ta større ansvar for å bevare mer av naturen sin.
- Størst bekymring for tap av natur:
  - Kvinner
  - Høyt utdannede
  - Kommunestørrelse

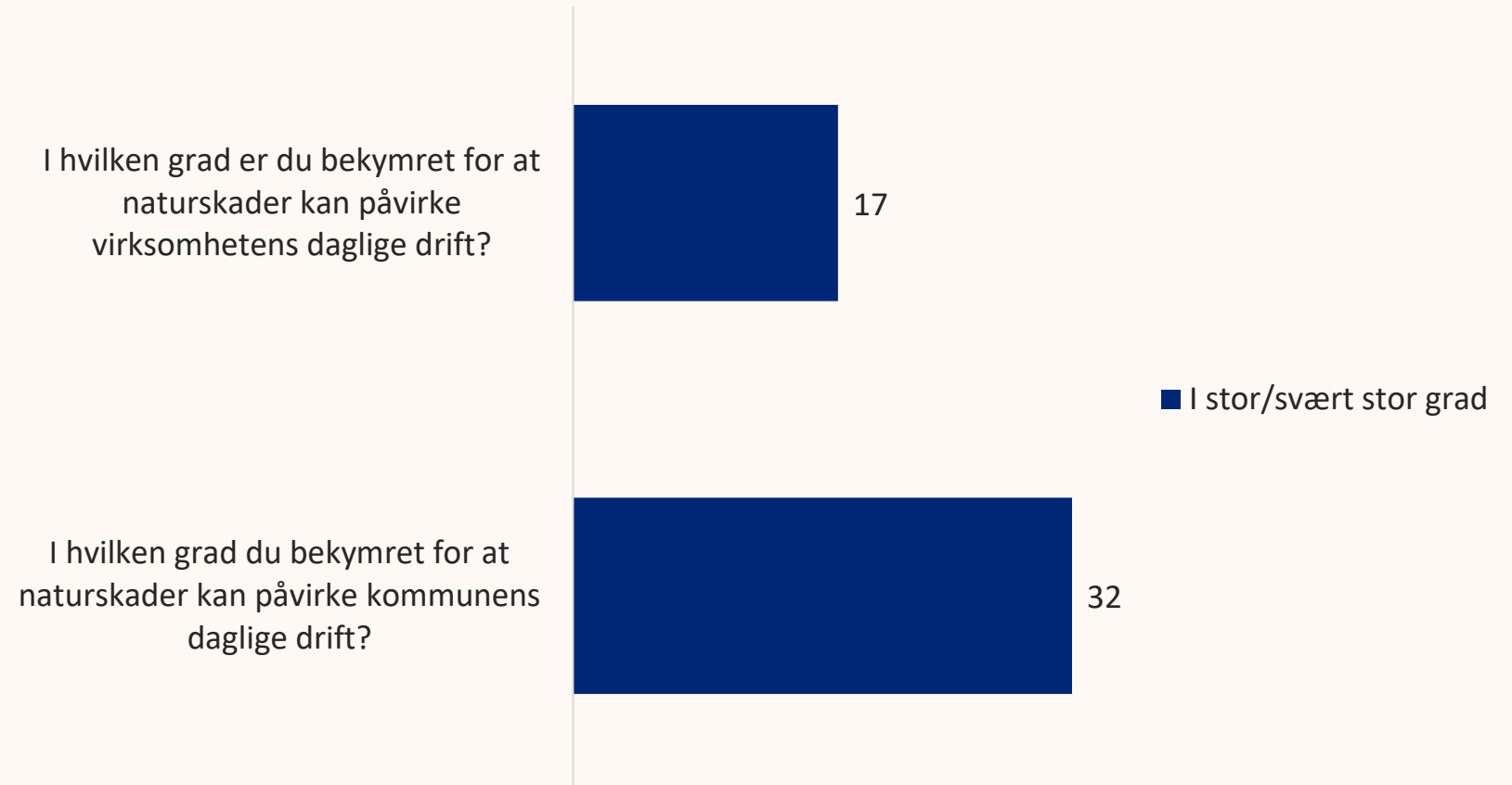
Færre er bekymret for konsekvensene av naturtap

Naturskader og daglig drift

- Kommunene er mer bekymret for at naturskader skal påvirke den daglige driften enn det bedriftene er.
- Mer bekymring i bransjene:
  - Jord-/skogbruk og fiske
  - Overnatting/servering

1 av 3 kommuner er bekymret for at naturskader kan påvirke driften

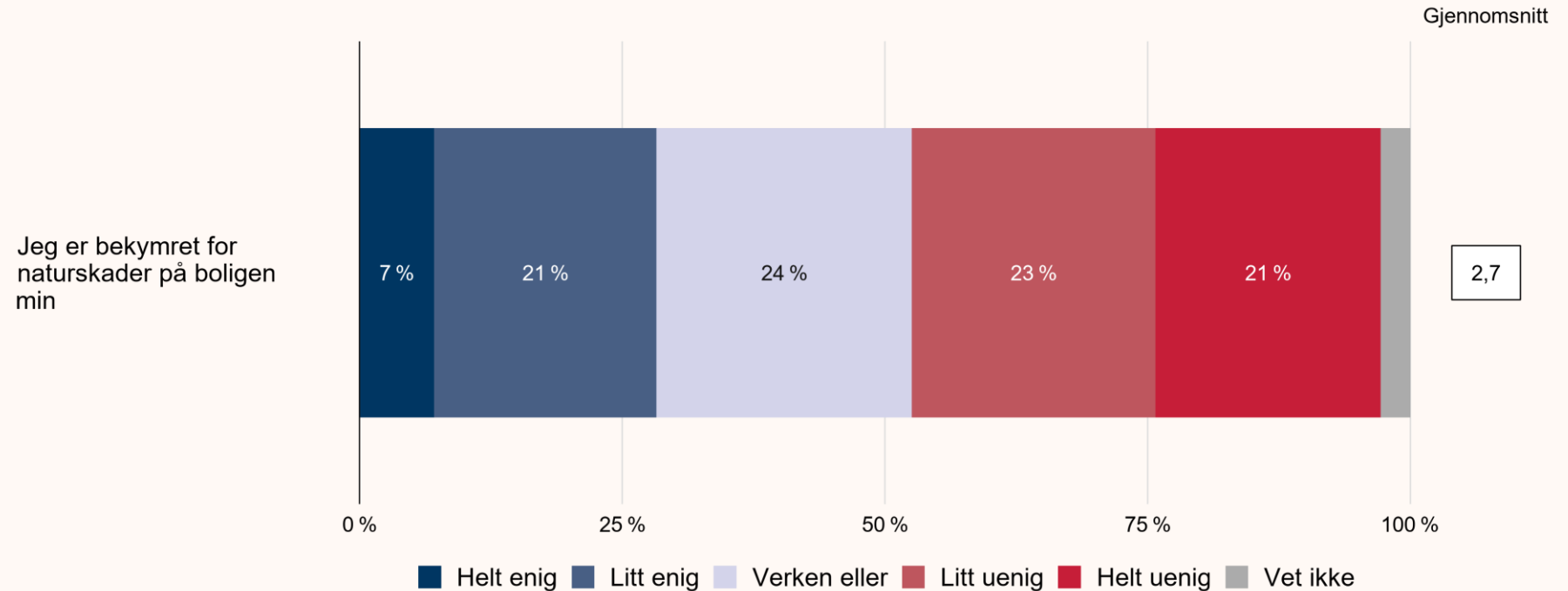

Naturskader på boligen

- Mest bekymret:

- Eier boligen
- Bor i enebolig, tomannsbolig eller rekkehus
- Små og mellomstore kommuner
- Kvinner
- 30–49 år
- Familier
- Vanskelig å klare seg på inntekten sin
- Høyt utdannede

28 prosent er bekymret for naturskader på boligen

Fremtiden

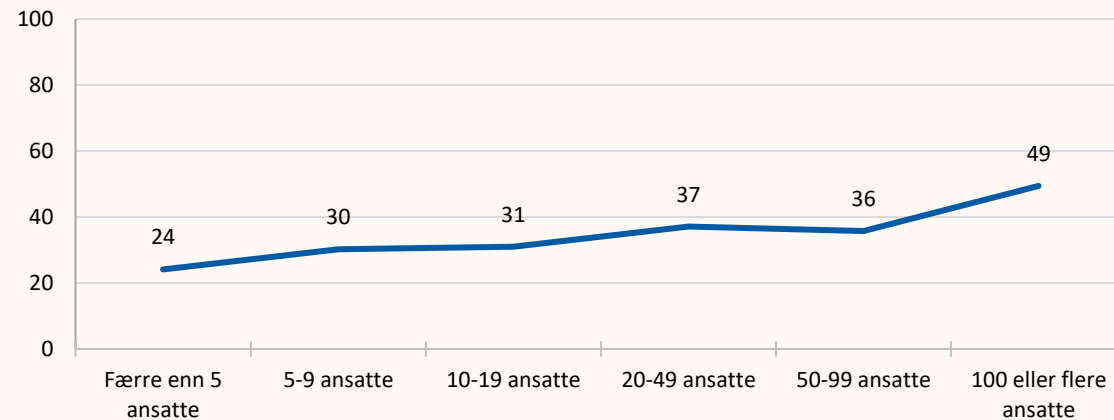
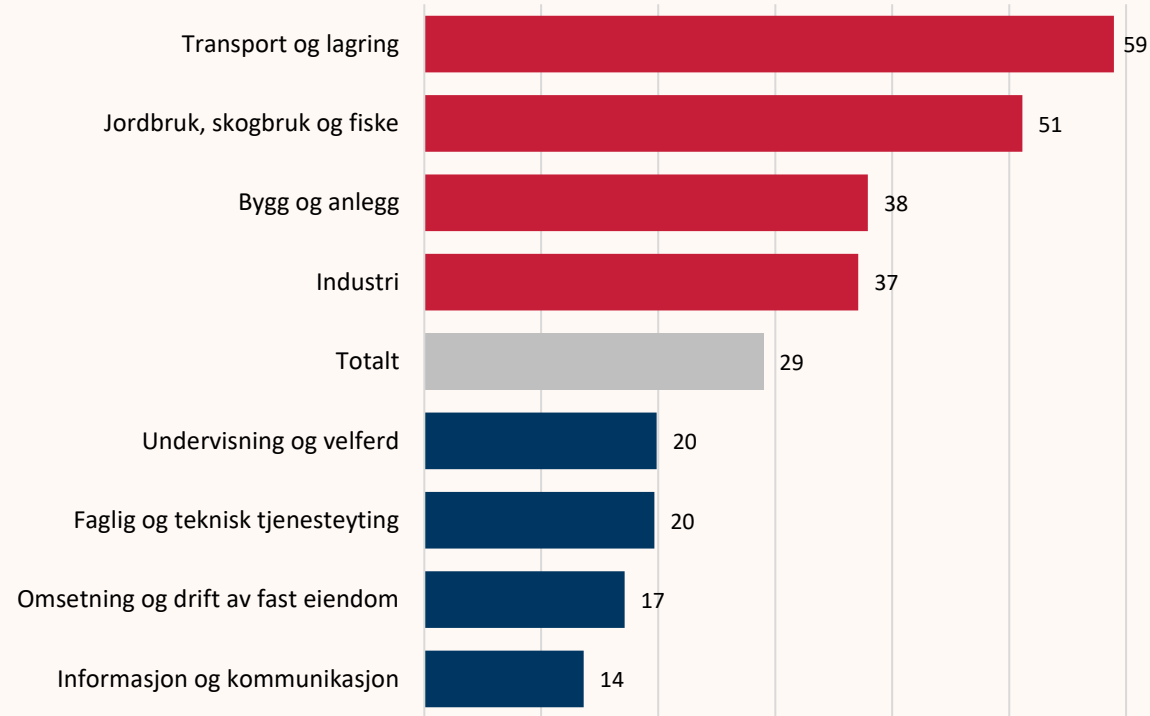

- Konjunktur
- Bærekraft som førende for arbeidslivet
- Kompetanse, inkludering og mangfold

Finansiell risiko

- 3 av 10 bedrifter opplever bærekraft som en finansiell risiko.
- Det er relativt stor forskjell mellom bransjene.
- Andelen som opplever bærekraft som finansiell risiko, øker med økt bedriftsstørrelse

Representerer bærekraft en finansiell risiko?

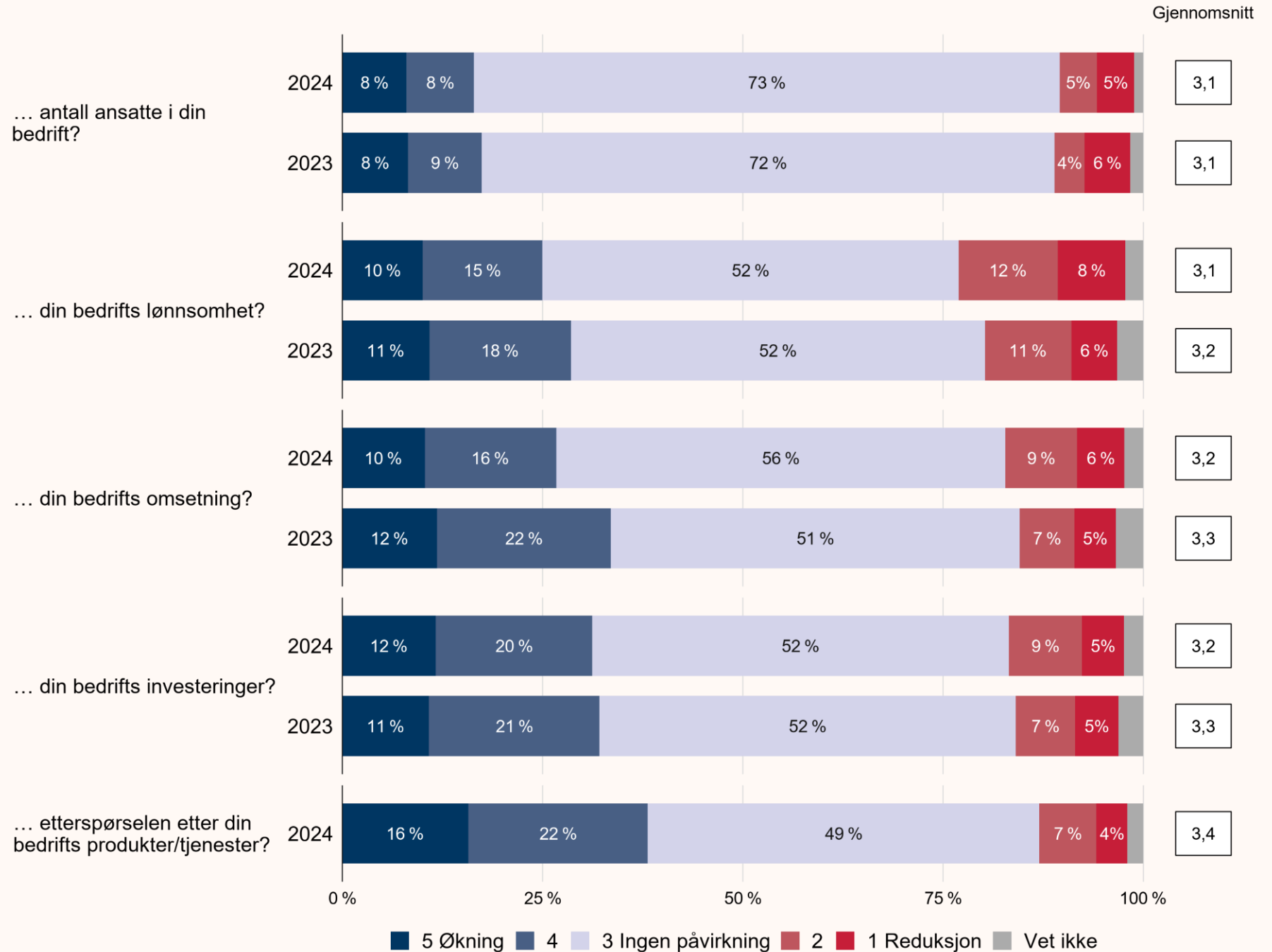

Bedriftene tror ikke bærekraft vil påvirke dem negativt de neste 5 årene

Bedriftene føler seg ganske trygge på at bærekraft ikke vil ha noen påvirkning. Få anser det som en trussel.

Andelene der bedriftene tror bærekraft vil føre til økning, er størst for investeringer og etterspørsel.

Færre tror bærekraft vil føre til en økning i bedriftens omsetning og lønnsomhet.

Bekymring for arbeidsplass og kompetanse

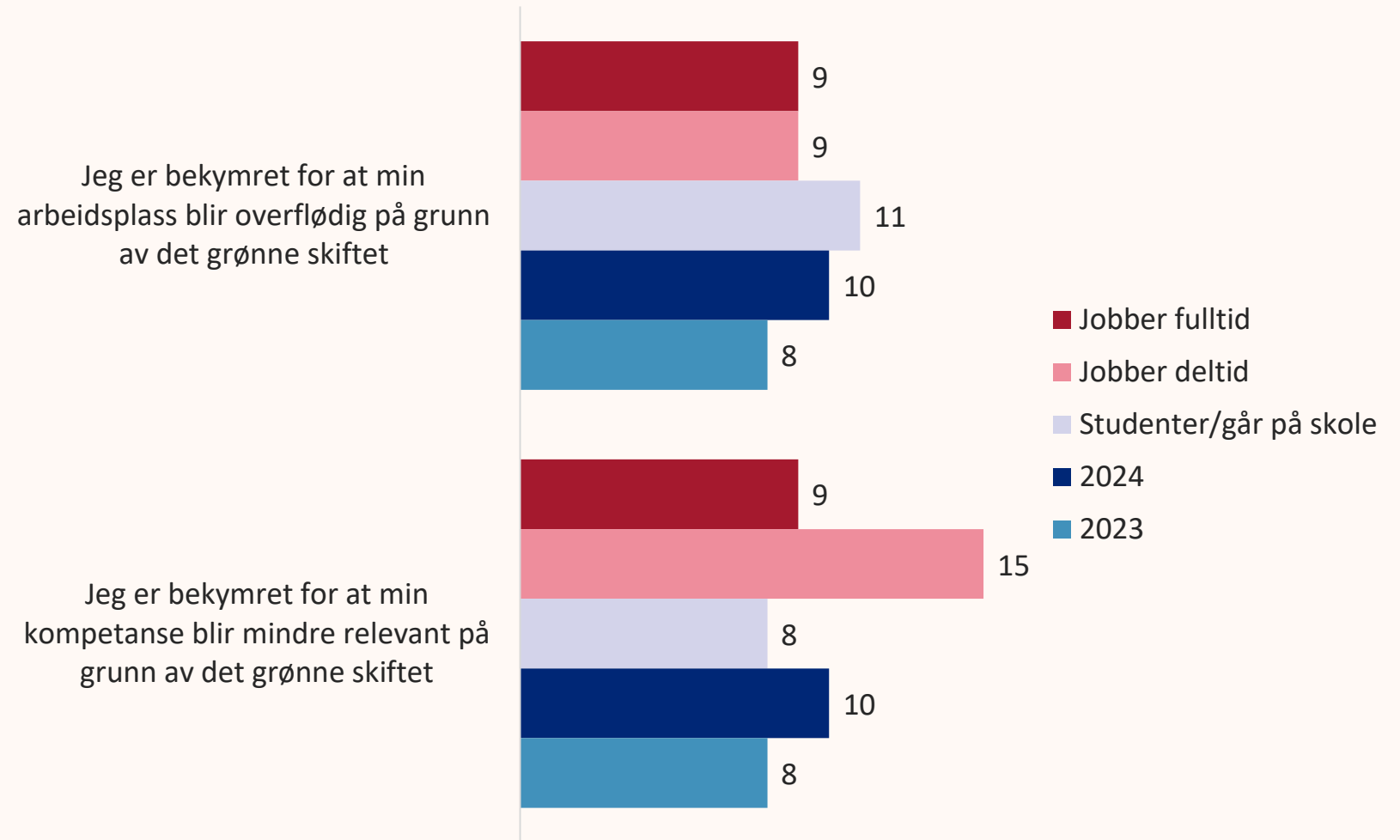
Få er *utrygge*, men det er mye **usikkerhet**.

Først og fremst bekymring og usikkerhet blant dem med lav utdanning og lav inntekt.

Menn er mer bekymret enn kvinner.

Obs: Studenter fikk ikke spørsmålet i 2023.

Befolkningen relativt trygg på egen kompetanse

Mangfold på arbeidsplassen

1 av 3 studenter vektlegger bærekraft og samfunnsansvar. Høyt utdannede vektlegger det mest.

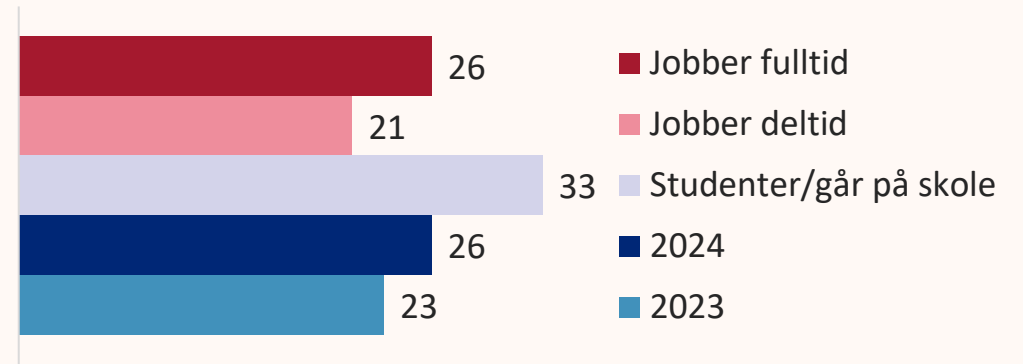
Ønsker mangfold blant kollegene:

- Kvinner under 40 år
- De store byene
- Høyt utdannede

Opplevd diskriminering:

- Kvinner
- Under 40 år
- De store byene

Jeg vektlegger bærekraft og samfunnsansvar i valg av arbeidsgiver

Jeg ønsker å få flere kollegaer som er ulik meg selv (f.eks. kjønn, alder, etnisitet, etc.)

Har opplevd diskriminering på arbeidsplass/studiested (selv/andre har blitt utsatt)

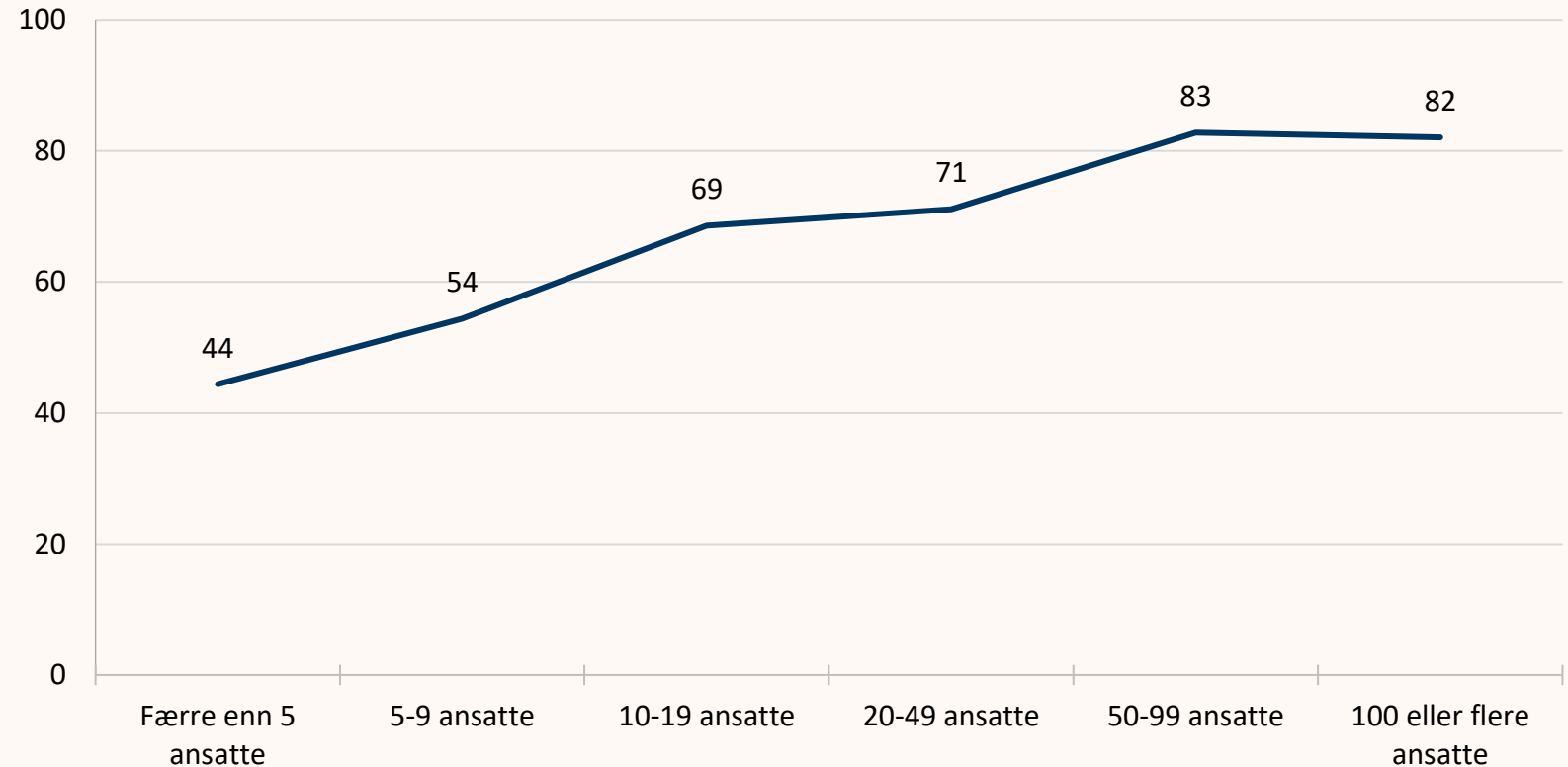
Mangfold

55 prosent av bedriftene har konkrete mål for likestilling, inkludering og mangfold.

Andelen øker med økt bedriftsstørrelse

Færre har konkrete planer for mangfold innenfor bransjene Omsetning og drift av fast eiendom og Faglig og teknisk tjenesteyting.

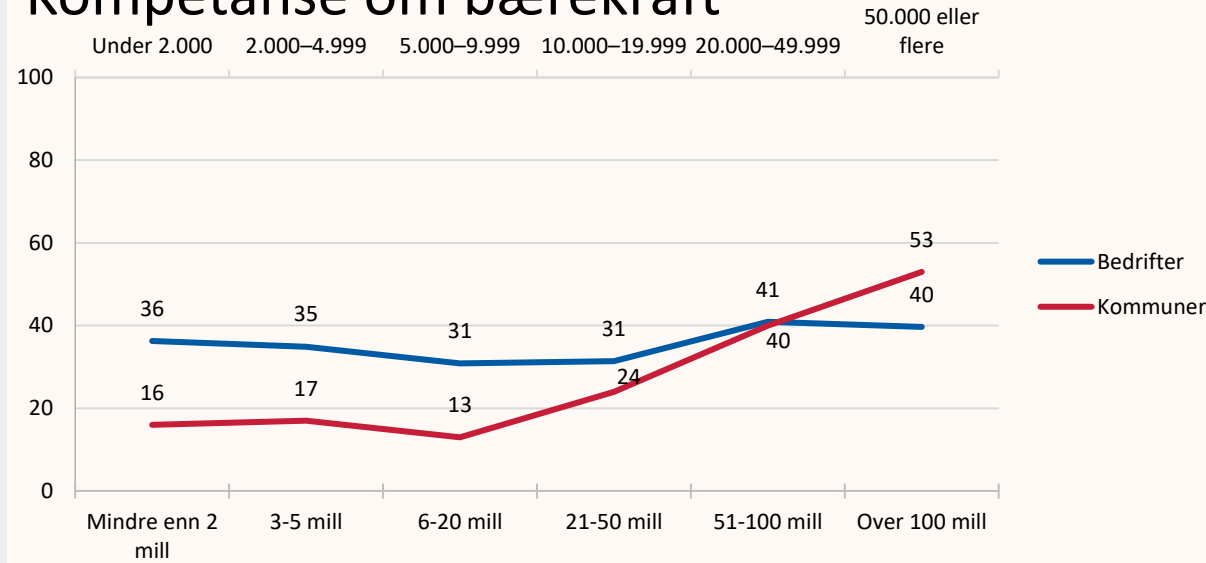
Mangfold i bedriftene

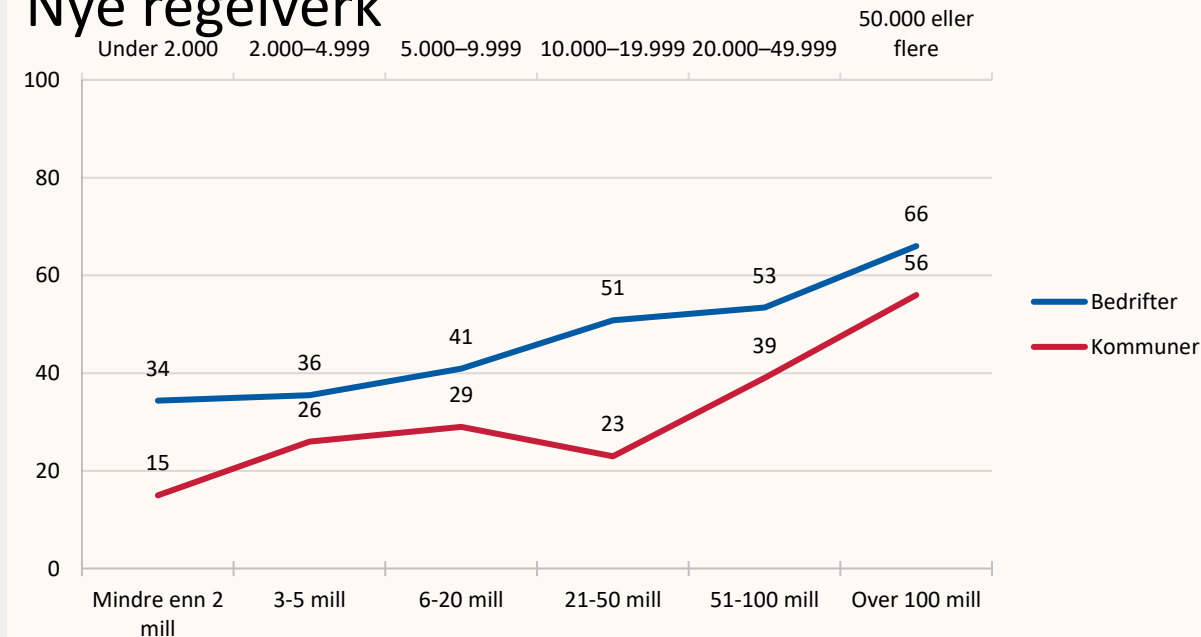
Kompetanse

- Tilstrekkelig kompetanse om bærekraft:
  - 35 % av bedrifter
  - 22 % av kommuner
- Bygg og anlegg og industri opplever i minst grad å ha tilstrekkelig kompetanse
- De største kommunene opplever i størst grad at de har tilstrekkelig kompetanse
- Forberedt på nytt regelverk om bærekraftsinformasjon:
  - 43 % av bedrifter
  - 27 % av kommuner

Kompetanse om bærekraft

Nye regelverk

29 %

av bedrifter

44 %

av kommuner

tror i stor/
svært stor grad at bruk av
KI kan støtte arbeidet med
bærekraftig omstilling

Bedrifter i de store byene og
med høy omsetning har
størst tro på KI
Særlig innen faglig og
teknisk tjenesteyting og
informasjon og
kommunikasjon

Vi vet hvor vi skal – men hvor er vi på vei?

Vi skjønner ikke at det er krise

Det er viktigere problemer i samfunnet enn klimaendringer

De som er mest opptatt av bærekraft, er kvinner og de med høy utdanning

Hensyn til egen økonomi er den viktigste motivasjonen for befolkningen, og lønnsomhet/økonomi er viktigste driver for bedriftene

De som gjør tiltak av hensyn til klima og miljø, gjør flere tiltak – holdninger holder lenger

Det er lite etterspørsel etter bærekraftige produkter, men stort tilbud

Muligheten til å leve mer bærekraftig og klimavennlig, er forbeholdt de som *har råd* til å ta disse valgene

Vi vet hvor vi skal – men hvor er vi på vei?

Færre bedrifter ser på bærekraft som strategisk viktig i 2024 enn i 2023

Viktigheten av bærekraft er lederstyrt – ansatte har fått mindre å si

Etterspørsel fra kunder er avgjørende for at bedriftene skal satse på bærekraft

Bedriftene opplever at de har større tilbud enn etterspørsel, men det er likevel mange i befolkningen som hevder at de velger bærekraftig hvis mulig

Lønnsomhet og økonomi er det viktigste hinderet

De store bedriftene leder an i bærekraftsarbeidet – **gjennomgående**

Vi vet hvor vi skal – men hvor er vi på vei?

Færre bedrifter ser på tap av natur som en risiko for virksomheten

Kommunene er mer bekymret for næringen enn næringen selv er

Befolkningen er mer bekymret for tap av natur enn bedriftene

Befolkningen er mindre bekymret for konsekvensene av tap av natur og arts mangfold enn i fjor

Klimaskepsisen er på samme nivå som i USA og Saudi-Arabia

Vi står i både en klima- og en naturkrise, og Norge er dårlig til å ta inn over seg begge

Vi vet hvor vi skal – men hvor er vi på vei?

Flere bedrifter har klimaregnskap, men kommunene er best

Færre i befolkningen opplever dårlig utvalg som en barriere for bærekraftige valg i 2024 enn i 2023

Det er mindre vanskelig for befolkningen å finne ut om varer og tjenester er bærekraftige

Større grad av betalingsvilje for bærekraft i befolkningen

En større andel bedrifter handler brukt

Bedriftene tror ikke bærekraft vil ha noe særlig påvirkning på dem i de neste 5 årene

Vi er villige til å redde verden så lenge det lønner seg økonomisk

Spørsmål og svar

Etter presentasjonen fikk vi noen interessante spørsmål fra dere, og vi har fått tilsendt noen i ettertid. På de neste sidene går vi litt nærmere inn på disse temaene.

Hvilken rolle spiller kjønn og alder?

- Resultatene viser at kvinner jevnt over har mer positive holdninger når det gjelder klima enn det menn har, de er mer bekymret for tap av natur og viser større bevissthet rundt innkjøp. De er i større grad villige til å gjøre endringer, og har i større grad gjennomført endringer i egen hverdag det siste året. Kvinner har i større grad enn menn redusert forbruket av hensyn til klima og miljø.
- Samtidig viser resultatene at kvinner i større grad opplever at utvalget av bærekraftige varer og tjenester er for dårlig, at det er vanskelig å finne ut av om noe er produsert på en bærekraftig måte, eller at de ikke har råd til å velge bærekraftig.
- Menn er mer bekymret for egen arbeidsplass og kompetanse i det grønne skiftet.
- Det er ingen forskjeller mellom kjønnene når det gjelder å bytte fra fossilbil til elbil, benytte mer hjemmekontor eller å bytte ut egen bil med sykkel, kollektivtransport eller bilkollektiv. Det er heller ikke forskjeller i spørsmålene om energiltak i boligen.
- Det er en sammenheng mellom alder og klimaskepsis blant kvinner, der de eldre er mer klimaskeptiske. Samtidig er det de eldste som er mest enige i at klimaendringer er den største samfunnsutfordringen. For menn er det mindre forskjeller mellom aldersgruppene.
- Jo høyere alder, desto lavere er andelene som handler brukt eller går, sykler eller reiser kollektivt til jobb eller skole. De eldste har derimot i størst grad redusert antall flyreiser, og har i større grad gjennomført tiltakene av hensyn til klima og miljø.
- Det er en sammenheng mellom stigende alder og grad av innkjøpsbevissthet, men bare for kvinner. Det er også en sammenheng mellom stigende alder og å foretrekke lokale varer og tjenester.
- Det er særlig de yngste som opplever at utvalget av bærekraftige varer og tjenester er for dårlig eller at de ikke har råd til å velge slike produkter.
- De yngste vektlegger i størst grad bærekraft og samfunnsansvar ved valg av arbeidsgiver.

Hvilken rolle spiller utdanningsnivå?

- Det er forskjeller etter utdanningsnivå på de aller fleste spørsmålene i undersøkelsen. Hovedskillet går mellom dem som har høyere utdanning og dem som ikke har slik utdanning, men vi finner også forskjeller mellom dem som har kort og lang universitets- og høyskoleutdanning.
- Jo høyere utdanningsnivå, desto mer positive er klimaholdningene, bekymringen for tap av natur og viljen til å redusere eget forbruk. De som har høyere utdanning, har i større grad gjennomført endringer i egen hverdag det siste året, og har i større grad redusert forbruket sitt av hensyn til klima og miljø. Vi finner også en sammenheng mellom høyere utdanningsnivå og grad av innkjøpsbevissthet og betalingsvilje. De høyt utdannede vektlegger også i noe større grad bærekraft ved valg av fond og spareprodukter.
- Resultatene viser også at de høyest utdannede i større grad enn andre opplever at utvalget av bærekraftige varer og tjenester er for dårlig, samt at det er vanskelig å finne ut om varer og tjenester er bærekraftige. De opplever derimot i mindre grad å ikke ha råd til slike varer og tjenester, og økonomi er dermed en større barriere for dem som ikke har høyere utdanning.
- De som *ikke* har høyere utdanning, er mer bekymret for egen arbeidsplass og kompetanse i det grønne skiftet.
- Jo høyere utdanningsnivå, desto mer vektlegges bærekraft og samfunnsansvar ved valg av arbeidsgiver.

Hvilken rolle spiller husholdningsøkonomi?

- Resultatene viser en sammenheng mellom inntekt og klimaholdninger, uavhengig av om inntekt er målt som husholdningsjustert inntekt (husholdningsinntekt justert for antall personer) eller egenvurdert inntekt (evne til å klare seg på nåværende inntekt).
  - Klimaskepsisen er størst blant dem som har lav inntekt. Dette kan ha sammenheng med utdanningsnivået.
  - Vi ser også at de som opplever det som vanskelig å klare seg på nåværende inntekt, i mindre grad enn andre anser klimaendringer som den største samfunnsutfordringen. Dette kan ha sammenheng med at disse personene opplever andre problemer som større, f.eks. prisstigningen eller rentenivået.
- Det er ingen tydelig sammenheng mellom inntekt og bekymring for tap av natur.
- De som har lavest inntekt, sier seg i mindre grad enn andre villige til å redusere forbruket sitt. Dette kan ha sammenheng med at denne gruppen har et relativt lavere forbruk, sammenlignet med dem som har høyere inntekt, men dette er det ikke spurt om i undersøkelsen.
- Det er ingen tydelig sammenheng mellom inntekt og innkjøpsbevissthet eller i hvilken grad man har gjort endringer i egen hverdag de siste 12 månedene. Det er særlig de med høy inntekt som har byttet fra fossilbil til elbil, mens det er minst vanlig å handle brukt blant dem med høy inntekt. De som har lav inntekt, gjør oftere tiltak i hovedsak av hensyn til egen økonomi enn av hensyn til klima og miljø.
- Betalingsviljen øker jo mer inntekt man har. Å ikke ha råd til å velge varer og tjenester som er bærekraftige er en større barriere jo lavere inntektsnivå man har.

Hvilken rolle spiller bedriftsstørrelse?

- Resultatene viser totalt sett en sammenheng mellom bedriftsstørrelse og hvor langt bedriften har kommet i bærekraftsarbeidet. Jo større bedriftene er, desto lengre har de kommet i dette arbeidet. Dette gjelder uansett om vi måler bedriftsstørrelse etter antall ansatte eller bedriftens omsetning.
- Noen av forskjellene er:
  - Hvorvidt bedriften vurderer bærekraft som strategisk viktig, hvem som har størst innflytelse på denne vurderingen og hvem som er den viktigste rådgiveren.
  - Om bedriften har konkrete mål for å kutte utslipp, om dette omfatter en overgangsplan og om bedriften har et klimaregnskap.
  - Om bedriften har gjort endringer i forretningsmodellen grunnet klimaendringer, samt om de planlegger dette.
  - Betalingsvilje for maskiner, utstyr og kjøretøy som reduserer klimapåvirkningen.
  - Hvorvidt bærekraft vurderes ved anskaffelse av lokaler (de største bedriftene skiller seg ut).
- Om bedriften tilbyr klimavennlige produkter og tjenester og hvorvidt etterspørsel fra kunder er en viktig driver for grønn omstilling.
- Hvorvidt bedriften stiller og mottar krav om bærekraft.
- Om bærekraft representerer en finansiell risiko for bedriften, og om man tror bedriftens investeringer de neste fem årene vil øke som følge av bærekraft.
- Hvorvidt bedriften er forberedt på å tilpasse seg nytt regelverk om bærekraftsinformasjon og om man tror KI kan støtte bedriften i arbeidet med grønn omstilling.
- Om bedriften har konkrete mål for likestilling, inkludering og mangfold.